

„Vienybė Lietuvių“
 Išėina kas trečiadienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams;
 Suvienuose Valstijose ir
 Kanadoje \$3.00
 Europoje ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš vir-
 šaus. Prenumeratos metas
 skaitosi nuo laiko užrašymo,
 ne nuo Naujo Mėto.
 Apgarsinimų prekių klaus-
 kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvių“
 Published every Wednesday
 Brooklyn, New York.
 Yearly subscription rates:
 In the United States and
 Canada \$3.00
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on applica-
 tion.
 Address all communications
 to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 3.

Brooklyn New York, 18 d. Sausio (January) 1911m.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXVI

Mūsų studentija.

Tankiai mūsų laikraštijoje tenka patėmyti indomiu žinučių iš mūsų studentijos vargingo gyvenimo. Tiesa reikia pripažinti, kad tikrai mūsų moksleivijos sąlygos yra siauros, o kiek yra mūsų moksleivių, tai niekas negali žinoti, nors tas būtina reikalinga. Visgi reikia pasakyti, jog čion Amerikoje retą rastum tokį universitetą, kur nebūtų buvus lietuvių inkelta koja, nors ant trumpo laiko. Žinoma, lietuviai negali ištiesai sėdėti mokykloje kartu su tais taip vadinamais sportais, katrie 3/4 laiko užsiima lavintis klasoje, o 1/4 grajina bolėmis. Iš to atžvilgio lietuviai moksleiviai daugiau vargsta ir labiau patiria, po kam bėdos svaras.

Gera dar lietuviui mokslieviui nors tas, kad čia Amerikoje mokyklų surėdymas skiriasi nuo Rusijos ir visos Europos mokyklų tvarkos; todėl čion gali dasigauti į mokslą ir taip vadinamas studentas bepinigis,— gali nors specializuotis kokiame technikos moksle arba industrijos profesijon. Amerikoje augštasis ir taip vadinamas profesijonalinis mokslas tankiausiai būna padalintas į ketvirtainius metų, tai yra į terminus po 3 mėnesius. Įstojes viename termine ir išbuves 3 mėnesius ar institute ar kolegijoje, t. y. atbuvus tą bertainį, gauni paliūdijimą, ir kad nori vėl eik prie darbo.

Tokiū būdu mūsų mokslieviai turi progą kiek mokslo pažinti; jie taip ir daro: per 3 mėnesius klasoje mokinasi, o 3 mėnesius eina į anglių kasykles; jeigu kuris ten negauna darbo, tai susijieško kitokį užsiėmimą; taip va moksleivius noriai prima į restoranus, o kaip štai Bostone — teko matyti daugelis neturtėlių mokslievių dirba bolinėse už 5 dolerius ant savaitės, kur darbas nėra taip sunkus ir neilgas: nuo 7 val. vakare iki 12 nakties. Žinoma, nėra ko girti tokias sąlygas, kur vaikas turi be miego visą pusę nakties budėti, o rytmetį vėl nuo 8-tos valandos stoti prie visų sunkiausio smegenų darbo — mokinimosi. Bet visgi galima, keletą metų taip, pavargus, atsistoti ant kelio ir paskui, savo gyvenimą pagerinus, atsilsėti.

Reikia tik kad mūsų jauni, neturtingi vaikai ir merginos, norėdami išeiti iš apšviestus žmones, jau iš anksto pasidarytų sau prog-

ramą ir planą, kuri nesvyruodami nei kairėn nei dešinėn stengtųsi įvykinti, išvesti. Reikia žinot, kad ir garsiausi pasaulio raštininkai, mokslavyriai, profesoriai, kurie visą savo gyvenimą pašvenčia žmonijos labui, nieko neima veikti be apgalvoto ir padaryto plano. Ar užsideda ką parašyti ar pasiima ką studijuoti, vis pirmiaus pasidaro būsimąjo darbo samatą, užsibrėžia tam tikrą laiką, kad to ir to kasdien po tiek ir po tiek atlikti. Tokiu būdu jau iškalno galima numanyti, kiek ims laiko tą ir tą išmokyti, kiek ant šito reikės lėšų padėti. O taip, toksai karštas pasišventimas be jokios programos, tankiai žmogų taip suvargina, kad jis neužbaigęs vieno darbo ar mokslo, griebiasi kito, by būsiąs lengvesnis; tuometarpu eina suaugyn, fiziškos ir dvasiškos spėkos tolydžio susiaukvoja, ir toksai mokslieivis kadai buvęs jaunikaiečiu, pasimato beėsas jau sunokstančiu senuku, ir gyvenimo tikslas pasilieka niekadod nebeatsiektas. Turime pavyzdžius iš mūsų nelauku mirusių rašytojų: Kudirkos, Mačio, Vaičiūčio ir kitų, kurie dirbo labai mūsų tautos be jokios tvarkos, tai yra be programos. Ką gi susilaukė? Ligą, daugiausiai džiova, taip pažįstamą viešnią mūsų iriai besiblaškančią jaunuome nei.

Kaip Didžiojoje Lietuvoje taip ir Amerikoje mes turime tokių beprograminių veikėjų ir mokslievių,— ypač gi mokslievių. Pertai šitie mūsų moksleiviai patis nemoka sau kelio prasikaltį gyvenimą, bet atsideda ant gailiaširdės visuomenės, kad šelptų aukomis. Šelpimas mokslievių, kuris pas kitas tautas (išimant gal lenkus) nežinomas, o pas mus inėjo vienan kultūros obalsin. Gražiausias bile vieno iš mūsų laikraščių sušukimas, tai: «šelpkite moksleivius!» Tas liūdija, kad mes turime daugiau elgetų tarpe moksleivijos, negu pilnų energijos ir drąsių vyrų, kurie prasi-laužtų pro didžiausias gyvenimo bangas.

Pastebėta dar tarpe mūsų mokslievių viena nedidelė, bet visgi mums pragaištinga silpnybė — pasirinkimas neatsakančių gadyneis reikalams mokslų. Labai didelė didžiama lietuvių jaunuomenės linksta prie gamtos mokslų, sociologijos, politikos, ekonomijos, filosofijos, filologijos — na ir daktar-

rystės. Apie paskutinę nėra kas daug užmest, jei bent tik tą, kad nusiziūrėję viens į kitą, bėga į daktarus, kaip seniau budavo į kuningus. Tas liūdija tik, kaip mūsų jaunimas neturi sveikos iniciativos, nemoka apsidairyti aplinkui ir susirasti daugėsniū taip jau gerų ir pelningų profesijų. Pagirtina taip jau studijuoti draugijos ir gamtos mokslai, nes jie pastumia žmogų intelektuališkai plėtoties. Tačiau šitie mokslai galima studijuoti nuošaliai kitų praktiškų mokslų. Kam tad neturtingam moksleiviui skirties tokius mokslus, kurių nors tik vieną šaką pasiėmus reikia atidėti daugelio metų pasišventimą, o užbaigus nelabai greit gali gauti iš to pragyvenimą; vadinas negali spėriai nei pats savęs gerai pastatyti, nei kitų savo vientaučių moksle paremti.

Labai tankiai atsitinka, kad mūsų moksleiviai, palankę kokius dvejus metus universitetą, išstoja ir niekur negalėdami savo mokslo pritaikinti, priversti būna eiti į anglių kasykles, nes amato nemokėdami, kad ir augščiausiai turėtų išlavintą protą, vistiek iš to duonos nevalgys. Dabar yra amatų ir technikos amžius. Jeigu toksai vaikas-mokslievis butų lankęs industrijos ar technikos mokyklą, tai nors ir visai trumpą laiką joje pabuves, išėjęs galėtų sau susirasti vietą ir lengvesnį gyvenimą. Tokiu būdu pastumėtų ir mūsų tautą individualizman, pasidarytų daugiau pasiturinčių inteligentų, kurie padėtų daugėsniū mokslus išeiti, o ir patis, turėdami lengvesnį gyvenimą, galėtų sau liuosose valandose užsidarę kambarely studijuoti kitus savo numylėtus, netechniškus mokslus, sakysim: filologiją, filosofiją, politiška ekonomiją, sociologiją, etc.

Pašaliniai mokslai labai lengva studijuoti visur: iš kningų, kambary, ant lauko, kningynuose; bet amatų ir technikos mokslai truputį sunkesni; čia reikia sykiu mokintis ir jau praktikuoti; reikia varstotų, laboratorijų, eksperimentams prietaisų. Todėl pakol dar jaunas žmogus ir suranda kokį nors būdą mokintis sunkesnių, bet pelningesnių mokslų, o paskui tik pasišvesti pašaliniam. Vienas dar daiktas yra geras, kad amatų ar šiaip technikos mokslai nėra taip ilgi, kaip va gamtos ir draugijos mokslai. Pa-veizdan elektros kursas su-

sideda iš 420 valandų, ir ši mokslą baigęs turi tiesą vadinaties elektro-techniku. Įstojimas irgi nesunkus. Reikia tik išpildyti tam tikra blanka (lakštas popieriaus su klausimais) ir išduoti egzamenus aritmetikos, į kurią turi ineiti ir trupskaityliai, taipgi pažinti šiokių-tokių mieravimo instrumentus ir elementarinę mechaniką.

Antras labai svarbus mokslas yra chemija, kurios kursas ima taip jau 420 v. Į šitą norint įstoti reikia jau žinoti anglių kalba ir būti lankius «Grammar school».

(Užbaiga seka).
 M. Stakėnas.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Amerika.

Jau keletas metų gulėjo kongrese inėsimas nei paremtas, nei atmetas — mokėti pasenusiems kareiviams pensiją. Kad pasirodyti visuomenei savo gailiaširdystę, šiemet demokratų didžiūma ištraukė šitą inėsimą iš pelėsių ir pereitą savaitę priėmė. Dabar visi, kurie tarnavo nors 90 dienų civiliškoje ir su Mexika kare, sulaukė 62 metų gaus po \$15, po 65 metų — \$20, po 70 — \$25 ir po 75 — \$36 ant mėnesio. Tai tik tų karių kareiviams. Bet apie pensijas abelnai sukaršusiams Amerikos seneliams mūsų kongresas dar nieko nešneka.

Persijos valdžia per savo pasiuntinį Washingtonę Mirza Ali Kuli Khan, kreipėsi į Amerikos valdžią, kad išsiųstų Persijon šešius gabius politikos žinovus, kurie sutvarkytų Persijos finansus. Amerika tą propoziciją su mielu noru priima. Tas reiškia, kad Amerikos doleriams atsidaro dar vienas platus laukas. Nors Persija turi tik vienuose užrubežiuose į 35,000,000 rublių skolos, bet amerikoniški doleriai greitai ją pagesis.

Kada visos šalys apsirubežiuoja nuo šnipų, tai ir mūsų kongresas šiandėl prielankiai priėmė billių, kuriuomi sugauti svetimų kraštų militariški šnipai bus baudžiami nuo \$1000 pabaudos iki 10 metų kalėjimo. Ikišiolei Amerika šitokių įstatymų neturėjo, išimant laikinai išleidžiamas karės laikais. Manoma, kad Amerika pasiskubė tuomi apsiginkluoti prieš Japoni-

jos šnipus, kurie dabar čia vis tankiau intvylina.

Portugalija.

Naujoji valdžia turi darbo per abi ranki. Čia iš vienos pusės monarchistai spėndžia intrigas, kad įvesti surutę ir išversti republikoniškąjį rėdą, čia vėl šalis reikalauja visų parlamento pajėgų, kad įvesti reformas. Štai prisidėjo naujas kylis. Tai darbininkų klausimas. Jau tris mėnesiai, kaip gelžkelių darbininkai murma dėlei mažumo algų. Nesuėjęs valdžiai juos užganėdinti, pereitą savaitę visos Portugalijos gelžkelių darbininkai sustreikavo. Rods streikas šen-ten ir pralūžo, bet painių dikčiai susidarė, taip kad vidaus reikalų ministeris Almeida atsisakė nuo vietos.

Tuomi respublikos vargai dar nepasibaigė. Paryžiaus telegrafų agentūros praneša, jog Elvas tvirtovėje pakėlė maištą kareiviai, reikalaudami didesnės algos.

Vokietija.

Neužmiršo valdžia atsitikimo su dviem Anglijos šnipais, kurie buvo sugauti bepiešiant planus nuo vokiškųjų tvirtovių. Kas gali žinot, kiek Anglija tų šnipų ir dabar Vokietijoje užlaiko? Todėl valdžia nusprendė nuo šnipų apsiginti. Karės ministerija pradėjo apšodinti savo tvirtoves savaisiais kontra-šnipais. Apie svarbiausią Borkų tvirtovę intaiso dabar eilę milžiniškų elektros veidrodžių-reflektorių, kurie ir naktį baidytų šnipų šešėlius. Beto dienomis visur padidino kareivių sargybas.

Su savo gi naminais priešais valdžia taip jau šurkščiai elgiasi. Užsibaigė milžiniška byla buvusių Berline, Moabito priemiestyje, darbininkų riaušių. Iš daugybės suimtų darbininkų, pasmerkė 29-nius kalėjiman nuo 1 mėnesio iki 3 metų. Išgirdę tą ištarmę Berlino streikieriai riaušes atnaujino. Įvyko naujas praliejimas kraujo. Tris streiklaužius sužeidė mirtinai, o ke-lioliką taip sukruvino.

Rusija.

Šių metų 19 d., senojo stiliaus sukanka lygiai 50 metų nuo vieno didžiausių istoriškų atsitikimų — panaikinimo baudžiavų (1861 m.) Rusų laikraščiai praneša žinias iš provincijų, jog valstiečiai rengiasi labai iškilmingai šitą jubilėjų sutikti.

Valsčiuose daromi nutarimai, kad kuodaugiausiai šito jubilėjaus atminimui inkurti įvairių-įvairiausių mokyklų. Reikia pažymėti, jog ant atminties panaikinimo baudžiavų jau ir dabar yra inkurtų po visą Rusiją apie 1200 mokyklų. Reikia tikėtis, kad šiemet jų skaičius paaugės antra tiek. Girdėtis, kad net turtingi pramoninkai ir pirkliai tam tikslui žadą duoti tūkstančiais rublių. Kaimiečių švietimas pradės eiti greitesniu tempu, ir jie nepoils pradės pasivyti apšvietime kitų šalių liaudį. Rusai yra gabūs, tik juos spaudė ikišiolei mokyklų stoka.

Studentų persekiojimais tęsiasi tolyn. Kievos general-gubernatorius išsiuntė iš šitos gubernijos vienuoliką universiteto studentų, iki pasibaigs sustiprintoji apsauga Rostovo politechnikume valdžia sulaukė išguldymą lekcijų ir areštavo 15 studentų. Odesoje 16 univ. studentų gubernatorius Tolmačev indėjo 7 dienų areštan «už ardymą tvarkos ir įsikišimą į policijos veikimus». Iš Varšavos 19-ka studentų Aleksandrovsko žemdirbystės instituto uždrausta gyventi Varšavos ir Liublino gubernijose.

Kova prieš džiova sujudino daugelio miestų valdybas ir susitvėrė tam tikra «Visos Rusijos liiga kovai su tuberkulozu». Šita liiga turėjo dabar Maskvoje savo kongresą. Referantai nurodė, kaip džiova kasmet Rusijoje plėtojasi ir nuvaro kaban be laiko tūkstančius žmonių. Nutarta varyti kuoplačiausią agitaciją už švarų užsi-laikymą namuose ir sanitariską priežiūrą.

Ant Kaukazo ir rusams priklausančioje Mandžiurijos daly baisiai siaučia džiūmos epidemija, ir kasdien miršta daugybės žmonių. Tiflisian tapo išsiųsti daktarai, kurie ant gelžkelių darbo, kad į traukinius neineitų užsikrėtusie taja liga. Po kaimus jau nėra kam vargšų begelbėti. Charbine per tris dienas numirė ligonbūčiuose 78 žmonės, o ant gatvių sukrito negyvi 34.

Finlandija turi savo bėdas. Tuometarpu kaip Rusijos valdžia baigia gnaužti jų savyvaldą, šiandėl iški-lo suirutė santykiuose viso krašto spaustuvninkų ir zecerų. Su Naujais Metais buvo metę darbą apie 2000 zecerų ir tūlą laiką grėšė šaliai pasilikti be laikraščių. Nors tuli laikraščiai, su pagalba liuosnorių statė-

jų iš inteligentijos, nepalio-
vė eje, vienok įvyko didelė
betvarkė, kas sunkiai atsi-
liepė ant viso vidurinio gy-
venimo finų, kurie ir taip
jau nualsinti sunkios kovos
su rusų politikos spaudi-
mais.

Francija.

Pastaruoju laiku Francija
padarė artimesnius ryšius
su Rusija, Anglija ir
Italija. Dabar eina tarybos
su Amerika. Parlamentas
beveik vienbalsė turi nuo-
monę, kad pasiseks susitari-
ti apie užlaikymą visavietinės
ramybės. Diev padėk!

IŠ VISUR.

Londonolaikraščiai pakabino
savo policiją ant virbalo ir
begėdiškai išjuokia, kad aną
savaitę net 500 ginkluotų vyrų
nepaėmė dviejų, su revolveriais
apsiginklavusių anarchistų, iki
sudegino namą ir juos pačius.
Dabar vėl prasidėjo proga
juos šiepti. Viename name
nusinudijo koks tenai žmogus.
Policija inėjusi paimti lavoną
susitiko prie miegurnio durių
didelį šunį — buldogą, kuris per
keles valandas neprileido
ginkluotų policistų prie savo
pasimirusio pono. Kas daryt?
Pašaukė tada daktarą, kuris
užnuodijo gabalą mėsos ir per
durių skylę įmetė šuniui.
Kada šuva mėšą suėdė ir
nusinudijo, tada policistai
narsiai įžingsniavo ir išnešė
lavoną.

Buenos Airėje įvyko
parako dirbtuvėje baisi eks-
plizija, kuri suplėšė visą
fabriką ir daugelį žmonių.
Iki šiolai išimta iš gruvėsių
12 lavonų.

Žinomas rusų stačiatikių
piliorius savo kovojimais
su «bedievybe», Saratovo
vyskupas Hermogenas įnešė
Senč. Synodui patarimą —
atskirti nuo cerkvės 138
rusų rašytojų ir iškeikti
jų raštus. Tarpan iškeikiamųjų
rašytojų įneina Gorkis,
Andriejevas, Arcibaševs ir
daugybė labai įžymių literatų.
Jeigu tą synodas priims ir
valdžia sutiks, tai fanatikai
stačiatikiai kurs lauzus ir
degis anų raštus. Bet jeigu
tokia kvailystė ir įsikunytų,
tai jos gaisras galės tik dar
labiau nušviesti rusų liaudį
ir pirmieviškai mintei padaryti
puikią reklamą.

Viena rusų knygų leidėjų
firma «Prosvieščenie» siūlo
grafiutei Aleksandrai Tolstojutei
1 milijoną ir 300,000 rublių
už visus velionio Tolstojaus
raštus. Bet Tolstojutė dar
nenorinti už tiek atiduot.

Paskutiniame tarptautiškame
socialistų kongrese Kopenhagoje
buvo nutarta varyti anti-
militarišką propagandą. Tam
tikslui nurodyta panaudoti
generališkus streikus tose
šalyse, kur prasidėtų bereikalinga
karė. Tačiau, kadangi pirmiausia
patį socialistų kongresai
generališkam streikui priešinosi,
todėl dabar socialistų tarptautinis
biu-

ras Brusselėj atsišauksias
į visų šalių darbo organizacijų,
ar jos šitam pritaria; paskui
šitie visi balsai bus perduoti
į būsiantį socialistų kongresą
Vienoje. Jeigu kaip, tai ateityje
prie kiekvieną karę pakils
milžiniški streikai ir kareiviams
prisieis pirma nukariauti
dar savuosius priešus, o paskui
eit ant svetimų. Ilgainiui
karės bus visai nebegalimos.

Belgijos pakraščiuose ties
Mariakerhe jurės išmėtė
sudaužytą aeroplaną. Manoma,
kad tai bus lakūnas anglo
Cecia Grace, kuris prieš tris
savaites išskrido iš Anglijos
į Franciją, ir ištenai grįždamas
pakliuvo į miglas ir ant Atlančio
nuėstas pražuvo.

Iš Paryžiaus eina pasakalai,
jog Ispanijos sosto pretendentas
Don Aime, kuris dabar yra
rusų armijoje kapitonu, iš jos
išstosias ir su pagalba karlistų
bandys atgauti sostą.

Badas Chinų viešpatystėje
eina didyn. Toli mosiose
apylinkėse miršta po tūkstantį
žmonių kasdien.

Monachium, Bavarijoje,
policija areštavo 23 rusus
studentus, kurie buvė laikę
anarchistų susirinkimą. Juos
visus žada išduoti rusų valdžiai.
Menama, kad vokiečiai
pradėjo rusų revoliucionierių
gaudynes dėl žinomo Londono
atsitikimo su plėšikais.

Lenkų emigrantų draugija
Krajojėje pastebėjo, jog
paskutiniu laiku daugybė
darbininkų keliauja į Franciją,
kur jie eina dirbti ant
farmų, nes francūzai bėga
į miestus. Ant farmų lenkai,
nemokantys kalbos, esą
labai išnaudojami. Draugija
tariai kaip-nors juos išgelbėti.

New Yorko «Times»
praneša, jog ateinančio birželio
mėnesiu esąs rengiamas
viso svieto jurininkų streikas.
Jį rengianti Anglijos
jureivių unija, laiku karaliaus
Jurgio karunacijos. Dėl
didesnio efekto bandoma
būsią vienkart iššaukti ir
anglekasių streikus.

Azjinėje Rusijoje, apie
Semviestčenską vėl buvo
nauji žemės drebėjimai.
Miestuose išgruvo daug namų
ir iš-po griuvėsių išimta
apie 200 suviršum žuvusių
kirgizų.

Nuo Kronštado tvirtovės
rusų valdžia nuėmė karės
padėjimą, kuris tebebuvo
dar nuo 1905 metų, po
garsaus kareivių sukilimo.

Tarpe Bombay'aus indusų,
sausio 13 d. įvyko pasibaisėtinis
religiškos riaušės. Tą dieną
mat pripuola «Muharram»
šventė ir pirmasis mohometaniškų
metų mėnuo. Susikovė
dvi sektos: sauliečių ir šijų.
18 žmonių riaušėse nusigalabijo,
o 24 policija beramin-
dama pašovė.

PERZVALGA.

Angių spauda nekama lietuviams.
TO žinomo amerikiečio Londono,
kur ači savaiti atgal kokie ten
auskadarbiai bandė padaryti eks-
proprijaciją, angjų spauda kaip
Londono taip ir New Yorko įva-
ljo tuos presikus, buk esą lietu-
viai. Koks venias laikrasciai pa-
sitaisė ir įvardijo tuos presikus
latvais anarcemtais ar socialistais,
bet užtai, kaip raso «Kank-
pely» p. K. Rugenius, laikrasciai
lietuvių nupisė, kaipo didė-
nius girtuoklius. Iš to atžvilgio
jie pasakė didelę tiesą. Kuo kitu,
o jau girtuoklyste lietuviai gal
atsižymėti. Laikas butų mūsų
veikėjams į tai atsižvelgti ir kaip
galint skelbti blaivybę.

Pasimirė seniausias (?) lietuvi-
ateivis. «Darb. V.» raso, jog
Schuykill Haven, Pa., prieglau-
doje pasimiręs Antanas Bendorai-
cis, paeinas iš Suvalkų gub., Ne-
dėkampo kaimo. Velionis išgy-
venęs Amerikoje 43 metus, tode-
skaitosi viens iš seniausių iš Lie-
tuvos ateivių. Nors jis sakęs,
kad jau radęs lietuvių kur apie
New Yorką dirbančių ant farmų.

Dar viena neprigulminga para-
pija. Iš Tamaqua, Pa., raso
«D. V.», jog ten pasidarbavus
kun. Urbonui iš Mahanoy City,
susitverė neprigulminga vysku-
pui lietuvių parapija.

Iš Lietuviškų Pašalpiųjų Drau-
gysčių Amerikoje Sąrysis. Mi-
neta nauja organizacija visuotinu
palsavimu isrinko siems metams
valdybą iš šių veikėjų: presiden-
tu A. J. Viznį iš Bridgeport, Conn.;
padejėju A. A. Aponaitį iš West-
ville, Ill.; raštininku J. T. Kazlau-
ską iš New Haven, Conn.; kasie-
rum A. Bernotą iš Worcester,
Mass.; kasos globėjais: J. Žvin-
gilą iš Springfield, Ill. ir J. P.
Apluinaitį iš So. Boston, Mass.
Organu «Keleivj». Kitą seimą —
Baltimore, Md.

Organizacijas ardo šnipai.
«D. V.» pusiau-satyriskoje formoj
išreiškia nuomonę, jog visi pasku-
niais metais iškilę lietuvių orga-
nizacijose vaidai yra darbas gud-
rių Rusijos šnipų, ardančių lietu-
vių tarpe vienybę.

Nors šitas faktas dar neparemta,
bet gali turēt dalį teisybės.
Reikia pažymēt, kad panašios
nuomonės jau ir pirmiau buvo
mūsų laikraščiuose išreikštos.

Lietuvių dienraštis. Lietuvos
laikraščiai praneša, kad Kaune
pradėsias eiti lietuvių dienraštis
«Žaibas».

„Aidas“ visgi eisias. Kaip se-
niaus buvome paskelbė, dabar
vėl girdėjome, jog Waterbury,
Conn. tikrai eisias mėnesinis laik-
raštis «Aidas», leidžiamas p. Lu-
košiaus. Būsiąs pašvėstas dai-
liajai literatūrai.

«Forwards» praneša, jog
vietiniai rusai socialdemokratų
rengiāsin neužilgo leisti naują
savaitinį laikraštį. Iki šiolai čia
rusų laikraščiams nelabai klojosi,
nes trejeto metų laiku čielai keturi
buvo pradėję eit ir vėl numirė.

Iš Lietuvos.

VILNIUS. (Mūsų kor.)
Pusiau lapkričio mėnesio
buvo trupučiuoką pašalę ir
gerokai pasnigė, taip kad
rodėsi tikra žiema. Paskui
apie pabaigą lapkričio atšilo,
keletą dienų lynojo ir tebe-
sant po 5-is laipsnius šilumos,
nuvarė visą sniegą. Dabar
štai jau pusiau gruodžio,
o išrodo lyg kad ruduo.
Mieste šiaip-taip, bet jau

kaimuose, tai nei išvažiuoti
nei izeiti niekur nebegali-
ma; taip keliai ir takai nuo
drėgnumo visur blogi...

Buvusioji «Vilniaus
Žinių» spaustuvė perėjo į
kunigų kompanijos rankas.
Petras Vileišis, išvažiuo-
damas į Siberiją geležinkelio
tiesti ir tiltų statyti, pavadė
savo naminę ūkė žmonai
Alinai Vileišienei, išduo-
damas jai raštu ingatijimą.
Ji visus metus toje spaustuvėje
spausdino lenkišką dienraštį
«Goniec Wilenski» ir lenkiškas
knygas didžiausiems Lietuvos
priešams kuningams-ende-
kams; žinoma, už užmokė-
tį; dabar Petrienė Alina Vi-
leišienė ėmė ir pardavė tą
«Vilniaus Žinių» spaustuvę
už pusdykė tiems lietuvių
priešams. «Vilniaus Ži-
nios» savo laiku tokią svarbią
rolę lietuvių gyvenime lošiusios,
turbut jau niekad niekad neatgys.

Atėjus adventams ir «Rūtai»
nutarus šokių nebedaryti,
tapo padarytas vakarėlis
taip sau namuose, kur susirinkus
lietuvių jaunuomenė pažaidė,
pašoko pasikalbėjo; buvo dekla-
muota «Muravjovas korikas»
Mėmelės, ir keletas kitų
autorių eilių. Visi išsiskirstė
labai užganėdintais. Geidžiama,
kad ir tankiau toki vakarėliai
butų.

Vilniškis.

VILNIUS. (Mūsų kor.)
Oras. Gruodžio 29 d. Neapsakomai
šiemet blogas oras Lietuvoje.
Juk jau Nauji Metai, o dar
šalčių ir sniego, gali sakyti,
nebuvo. Vis tik lietus, neiš-
brendami purvynai. Žmonės
jau ir kuro pristigo, nes miškan-
negali išvažiuoti. Dėlei to-
kio oro daug žmonių sirg-
nėjo.

Vincas.

RODUNĖ, Lydos apskr.,
Vilniaus gub. (Mūsų kor.)
Peštynės bažnyčioje. Ne-
greitai dar išnyks vaidai iš
bažnyčių Vilniaus gubernijoje.
Bunda lietuviai, bunda čia
baltarusiai (gudai), o lenkai
visomis keturiomis platina
savo «kultūrą». Ir kaip čia
prie tokių aplinkybių nesipeši!
Vienok lietuvių kailis čia
daugiausia nukenčia. Štai kad
ir šis atsitikimas.

Gruodžio 18 d. Rodunės
bažnyčioje lietuviai gavo
mušti už tai, kad norėję lietu-
viškai giedoti. Nors čia
lietuvių didžiama ir giesmes
bažnyčioje turi lietuviškas,
vienok dalis parapijonų —
gudai — vis šnairiai žiurėjo
į lietuvius. Lenkai «kultūrtregeriai»
dirbo savo darbą, ir galų gale
įvyko bažnyčioje peštynės.

Minėtąją dieną turėjo
buti lietuviškai laikytos
adoracijos. Atlaikius kun.
Dovidavičiui raras, lietuviai
sulipę ant chorų užgiedojo
Ađynas lietuviškai. Gudai,
sėdėdami žemai suoluose,
tyčia taip-pat pradėjo giedoti.
Kilo didelis lerumas. Matydami
gudai, kad neperrėksią
lietuvius, užlipo ant chorų
ir pradėjo lietuviškai mušti
ir stumdyti. Kairius net
sukruvino, kaip Čėsna ir
Konevičių. Lietuviai mažai
priešinosi.

Čia nesvarbu, kad gudai,
lenkų paagituoti, sudavė
lietuviams į kailį, bet čia
svarbu tas, kaip Vilniaus
dvasiškoji vyriausybė gena
lietuvių kalbą iš tų bažnyčių,
kur ji ligi šiol buvo vartojama.
Grynai lietuviškas parapijas
palikta ramybėje, ten ir
lietuvius kunigus skiria;
bet tose parapijose, kur
lietuvių nėra absoliutiškos
didžiūmos, lenkimas smarkiai
varomas, kaip Joniškyje,
Rodunėje ir kitur.

Rodunėje prieš porą metų
taip-pat buvo kilę vaidai
dėlei kalbos bažnyčioje.
Vilniaus vyskupijos Admini-
stratorius pasiuntė tenai
ištirti dalykų stovį. Komisija,
ištyrusi, rado, kad lietuvių
čia didžiama, ir kad reikią
jiems leisti atlikti kai-kurias
pamaldas bažnyčioje
lietuviškai.

Bet už tat į Rodunę atkel-
ta tuoju «lietuvis» kun.
Dovidavičius, kuris per tą
laiką išsijuosęs dirbo, kad
tik panaikinus tenai «Lit-
vą». Visur gana atvirai
agitavęs tarp tamsesnių
parapijonų prieš lietuvių
kalbą ir štai šiandien peštynės
bažnyčioje. Mat gudriai
endekiškiosios Vilniaus
dvasiškosios sugalvota, nors
pripažino lietuviams kai-
kurias teises bažnyčioje,
bet už tat pasirūpino, kad
patįs žmonės sukiltų prieš
lietuvių kalbą. Peštynių
pradžioje kun. Dovidavičius
buvo bažnyčioje. Kilus
trūksmui ne tik nėjo ramdyti
žmonių, bet visai ir iš
bažnyčios išėjo, palikęs
savo «besidarbuojančius»
mokinčius.

Vincas.

SUVAIKŲ GUB. Vilka-
viškio pav. (Mūsų kor.)
Jau prabėgo 1910 metelis.
Tie pats vargai, tie pats rū-
pesniai. Pereita žiema buvo
nešalta, vasarą buvo karš-
čio apie 26 laipsniai Reo-
miuro. Viskas buvo baisiai
išdege, bet pradėjus lyt vėl
atkuto ir ant laukų užaugo
vidutiniškai. Tik vienu
ruožtu supūdė daug šieno ir
dobilų, taip kad ant lauko
reikėjo išverst, Branda
nekokia. Tik pelių užderė-
jo begalės, ir žmonės nuog-
stauja, kad jos kluonuose
gali viską suėst. Didelė pi-
guna. Negiluoja nei javai
nei gyvuliai.

Bet į tai nieko nežiurėdami
žmoneliai degtinėlę ir a-
lutį geria kuopuikiausiai.
Tik pereik per traktieres ir
aludes, o rasi tenai žmonių
prisigrūdus, rodos, kad jau-
sdami svieto pabaigą, tarsis
šaukia: «Gerkim kuodau-
giausiai, nes jau baigiasi
mus dienos», ir rodos, kad
jie dėlto tik ir sutverti.

Apšvieta — laikraščiai ir
kningelės platinasi, nors ir
pamažėl. Susipratusių žmo-
nių vis tankiau galima pa-
tikti. «Jaunimo Rateliai»
vis dauginasi ir didinasi.
Kai-kurie leidžia tarp savęs
ranka rašytus laikraščius,
tankiausiai mėnesinius, ir
juose gvildena savo reika-
lus, tokius kurių cenzūruo-
tuose laikračiuose negalima.
Lavinas literatiškai, ir iš
daugelio vyrų išeis geri
tautos darbininkai.

Šiaip ar taip visgi pova-

liai žengiamo pirmyn. Apie
tai kitąsyk daugiau parašy-
siu.

Atsitarė naujos krasos
(pačtos) stotys: Gražiš-
kiuose, Pajevonyje ir Bart-
ninkuose.

Aš vieno «Jaunimo Rate-
lio» leidžiamo laikraščelio
prisiūsiu «Vien. Liet.» ke-
lą NN.

Šapelis.

VILKAVIŠKIS, Suv. g.
Jau penktas mėnuo, kaip
Vilkaviškio kalėjime sėdi
nuo Sintautų — M. Vaini-
kis, J. Kaunukas, J. Rajek-
as ir P. Daliauckas. Dabar
visus, apart Rajeko, išga-
beno Kalvarijos kalėjiman.
Spėjama, kad visi induoti
ologų žmonių. Žandarai
vis klausinėja, ar nepasipa-
žįsta su kokiais tai J. Bliu-
džiu ir J. Puskunigiu.

SKRIAUDŽIAI, Mari-
ampolės pav. Pas mus la-
bai išsiplėtojus girtuokly-
tė. Bet nelabai gerai, kad
ir mūsų vadovai, t. y. kunin-
gai (nors ne visi), tame da-
lyke blogą pavyzdį duoda.
Tarp štai Skriaudžių klebo-
nas nupirkęs malkų kurui
išsiuntė špitolninkus kvies-
ti į talką malkų suvežti. Tie
špitolninkai vaikščiodami
inkalbinėjo žmonėms, kad
nesigraudys atvažiuavę,
nes pietų būsią labai puikus,
o girdi, gert — tai nors mau-
dykis alų ir degtinę. Taip
ir įvyko: žmonės iš talkos
skirstėsi gerokai išilksmi-
nė, o kiti net ir su daino-
mis, — nei adventų nepaisy-
dami.

J. Sakalas.

AUGŠTOJI RUDA, Ma-
riampolės pav. Lapkričio
30 d. Mariampolės žandarų
viršininkas Kislinkis suė-
mė Joną Guozulaitį iš Aug-
štosios Rudos, Mariampolės
pav. Kas tai apskundęs jį,
buk jisai revoliucijos lai-
kais buvęs «cilikų karaliu-
mis». Nors pas jį nerasta
nieko uždrausto, visgi žan-
darai, pasiėmė rastus pas jį
laiškus iš Amerikos nuo gi-
minių. Žmonės stebisi, kaip
galėjo toks lėtas, 60 metų
žmogelis papulti į cilikų
karalius.

X.

SEIRIJAI, Seinų pav.
Mūsų krašte ukininkai pra-
deda skirstytis į vienasė-
džius. Neseniai nutarė skir-
styti Ginčionių, Lapšių,
Čijuniškių, Bračiulių kai-
mai.

— Nežiurint to, kad pas
mus yra «Blaivybės» sky-
riaus arbatinė, — bet mūsų
žmonės jieškodami šilumos
maloniau lankosi karčiamo-
se.

— Gruodžio 8 d. šių metų
čia buvo metinis «Žiburio»
susirinkimas. Visi vienbal-
siai nutarė įsteigti čia «Žag-
rės» krautuve. Geros klo-
ties!

Aleksandruks.

PAPILĖ, Šiaulių pav.
Nelaimingi atsitikimai. Spa-
lių 28 d. kuliamoji mašina
Švendrių s. Lipsk. Ad nu-
traukė koją. Sp. 28 nu-
traukė koją Daukšai (Vick-
šnių p.). Lapkr. pradžioje
Papilės Kušmano garinia-
me malune vienam vaikiniui

nutraukė rankos nykštį. Visi jie serga Papilė ligonbuty. Kojas abiem jau nupiovė, o trečiam turbūt ranka prisieis nupiauti. Lapkr. 26 d. Purvių sodž. garinė mašina vieną žmogų visai sudraskė.

Papilietis.

LYGUMAI, Šiaulių pav. Lapkričio iš 24 d. į 25 d. plėšikai išplėšė Salakų Mazgio klėtį. Nuostolio padarė į tūkstantį rub. Suimti intariami tame plėšime vietiniai žmonės — rusai iš Naujojo Pamušio.

R. V.

DEBEIKIAI, Ukmer. p. Lapkričio 14 d. buvo suaukti į susirinkimą visi seniūnai. Aptarė paminėjimui 300 metų viešpatavimo Romanovų skirti po dvejus metus po 15 rub. Paminėjimui palaisvinimo žmonių nutarė pakabinti raštinėje ir mokykloje paveikslus Aleksandro II.

(«Liet. Ukin.»)

„Vilniaus Žinių“ byla. Prokurorui pareikalavus, Vilniaus Teismo Rumai gruodžio 18 d. nagrinės antro kart Petro Vileišio ir A. Rimkos bylą, dėl koresp. «Iš Paprusės gyvenimo».

KAUNAS. Kauno gub. valdyboje gruodžio 14 d. kečinama už 27.000 rubl. skolos parduoti iš licitacijos Šiaulių pav. dvarą Voiniūnai, kurie prigulį dvarininkui Antanui Erdmanui ir turį 1320 žemės dešimtinų.

VIINIUS. „Patarėjas“ nebeis. Domas Šidlauskis nebeketinas leisti savo sumanyto prekybos ir pramonės laikraščio «Patarėjas», nes iš 11 prenumeratorių tesurinkęs vos 11 rubl. 75 kap.

BARTININKAI, Vilk. pav. Dabartiniu laiku laikraščiu į Bartininkus pareina: «Liet. Ukininko» 26 egz., «Šaltinio» 26 egz., «Spindulio» 6, «Liet. Žinių» 5, «Vadovo» 2, «Draugijos» 2, «Vilties» 3, «Vienybės» 1, «Garnio» 2 egz. Iš Amerikos: «Vienybės Lietuvnikų» 3 egz., «Saulės» 2, «Kovos» 2, «Keleivio» 2, «Širšių» 1, «Rankpelnio» 1, «Darbininkų Vilties» 1, «Lietuvos» 1 egz. Be to dar pareina keletas rusiškų ir lenkiškų. Laikraščius daugiausiai skaito jaunuomenė; iš senesniųjų labai mažai.

Pranys.

(«Liet. Žin.»)

KAUNAS. Nauji priverstiniai išakymai. Lapkr. 15 d. apgarsinta Kaune nauji priverstiniai Kauno gubernatoriaus išakymai miesto ir gubernijos gyventojams; visi seniau išleisti išakymai jais panaikinti. Tais naujais išakymais: 1) liepiama namų savininkams pranešti policijai apie kiekvieną atvykusį ar išvažiuosį žmogų; 2) draudžiama daryti susirinkimai be policijos žinios ir kurstyti streikus kelti; 3) įsakoma klausyti policijos paliepimų, darant tvarką, ir draudžiama užgauliama policistai; 4) draudžiama leisti ir platinti priešingai valdžiai raštai. Peržengusie-

ji tuos išakymus bus baudžiami be teismo (administracijiniu būdu) 500 rb. pininginės pabaudos arba trimis mėnesiais kalėjimo. Tie naujieji išakymai išspaudinti rusų ir lietuvių kalbom ir neseniai išlipdyta Kauno gatvėse.

„Vien.“

Naujieji laikraščiai. Nuo Naujų Metų žada pradėti eiti Kaune trys nauji laikraščiai: lietuvių kalba dienraštis «Žaibas», kurio numeris kaštuosias du skaitiku; baltarusių laikraštis, einas sykį į mėnesį, ir kapekiniš dienraštis rusų kalba.

„Lietuvaitė“.

VILNIUS. Vilniaus gubernatorius pranešė policmeisteriui ir apskričių isprauninkams, jog vidaus reikalų ministeris išakęs prižiūrėti, kad katalikų bažnyčiose nebūtų statomi paminklai pagerbti atmintį veikėjų ir atsitikimų, kurie neturi artimojo ryšiaus su tikėjimu.

Vertimai. Kad nedirbus bereikalingai keliems vienas ir tas pats darbas, ypač jau atliktas, p. K. Alyta prašo mumis pranešti, jog garsi Levo Tolstojaus drama «Vlast t'my» («Tamos galybė») esanti jau lietuvių kalbon išversta, tik dar tebėra rankraštyje.

Tomsko universiteto Teisių skyriaus posėdyje gruodžio 2 d. nutarta — duoti du aukso medaliu už parašytus veikalus. Vieną medalį lietuviui Martynui Yčui už darbą: «Atsiradimas ir sutvarkymas evangelikų-reformatų parapijų Rusijoje ir aprūpinimas jų kunigų». Šitą veikalą universitetas apsiėmė išspaudinti savo lėšomis.

Jonukas.

LIEPOJUS. Laikraštis «Viestnik Libawy» rašo apie tenykščius lietuvius: «Reikia tikėtis, kad Liepojaus lietuviai artimoje ateityje sulig savo skaitlingumu užimsią antrą vietą tarp miesto gyventojų. Jau dabar galima esą pastebėti, jog santykiai tarp lietuvių ir lenkų virsia tokiais, kokie jau yra tarp latvių ir vokiečių.»

(«Viltis»)

ŠILAVOTAS, Mariamp. ap. Šioje parapijoje žmonių 1909 m. buvo 2470; išpažinties einančių 1784, mokinčių skaityti 1319, rašyti 475, arba iš 100 paaugėjusių (išpaž. einančių) 74 paskaito, 26 parašo.

Amerikon išėjusių per paskutinius 15 metų (pradžiai parapijos) 480, t. y. iš 100 žm.—19 Amerikoje. Iš Amerikos 1909 metais grįžo tėviškėn 11 žmonių, išėjo Amerikon 9 (4 vyr. 5 mot.). Skaitant po 200 rub. išeinantieji išnešė 1800 rb., iš Amerikos gi parsijusta giminėms ir parsinešta 4244 rub., lieka pelno 2444 rub., žinia, neskaitant to, ką tie 9 būtų namieje uždirbę, nuveikė.—Rūkančių (slapukų neskaitant) 321 vyras, t. y. iš 100 vyrų 39 rūko. Iš viso surūkoma 3468 svarai tabako, skaitant pinigais 1040

rub.; be to degtukai 250 rb.—krūvon sumušius išeis 1290 rubliu.

Vienoje Šilavoto alinėje išgerta 2087½ kibiro alaus; kibirais ir bonkomis skaitant, išgerta už 2500 rub.

Balbieriškis, Mariampolė, Kaunas ir Prienai (kur tankiausiai šilavotiečiai lanko) su alinėmis ir monopoliais padidino minėtą sumą trigubai: bus apie 10,000 rub. Pridėk prarūkyką—1290 rub., turėsi 11,290 rub. Kun. Vaičiaitis.

Dvejos laidotuvės. Vilniuje pasimirė jaunas lietuvis agronomas Vincas Pečkuskas, garsios rašytojos Šatrijos Raganos brolis.

Mintaujos dvarelyje (Kauno gub.) pasimirė taipogi jaunas lietuvis veterinorius Vytautas Civinskas.

OLOTAI, Kauno gub. Čia atsitiko nelaimė. Dvi Vaitkūnų sodžiaus mergaitės nuėjo Verksnionysna per tikrą užšalusį ežerą. Į ten jos nuėjo laimingai, bet grįžtant atgal aplūžo. Kol pribuvo pagalba, viena mergina prigirė, o kita užšalo; plaukai ir rankos rasta prišalę prie ledo, o kojos vandenyje.

BUTRIMONIS, Vilniaus gub. Neseniai čia buvo toks atsitikimas. Atėjo pas vieną ūkininką elgeta, kuris atrodė 20 metų amž., be dešinės rankos. Seneliai, be dešinės rankos. Seneliai, turintieji bent po 80 metų amž., pasigailėjo berankio elgetos ir pasiliko kokiam laikui jį savo namuose. Po kokių 10 dienų senelis apvilkęs elgetą savo rūbais, išleido jį su senute bažnyčion. Senutei nuėjus Mišių klausyti elgeta nuvažiavo savo keliais ir dingo. Kumelė buvo tamsiai bėra, tris kojos baltos ir viena akis balva. Motiejus Marcinavičius. («Šaltinis»)

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

New York, N. Y.

Dar keli metai atgal, mažai kas ir težinojo ar yra New Yorke lietuvių ar ne. Nes išėmus keletą „pažangesniųjų“, kurie pasireklamuodavo per spaudą,—tai ir visas buvo lietuvių veikimas. Abelnai gi lietuvių judėjimas, linkui apšvietos, tautos labo, bei organizacijos darbas, neturėjo nei mažiausio gyvumo. Didžiausia klaidis buvo tame, kad didžiūna šio miesto lietuvių, tai jnodo darbo pelės, bemoksliai, kurie nesuprasdami pasaulio surėdymo galvoja kad viskas, ką aplink save mato, yra geriausio dievulio sutvėta ir gerai surėdyta. Kam dar reikia kuopties į kokią ten vienybę, griebtis prie mokslo. Tai girdi bereikalingas darbas. Taip sau ir tuonojo.

Prie to reikia paminėti, kad „inteligentijos“ gyvenama ir čionai, tik gaila tarti, kad ji yra iš vardo. Mūsų inteligentai labai skiriasi nuo kitų miestų inteligentai. Tą sprendžiu iš laikraščiuose tilpstančių žinučių, kur aprašo mūsų apšvietuosius, kurie lošia svarbią rolę pakėlime savo viengenčių. Pas musiškius to nematyti.

Bet laikas ant vietos nestovi. Lyginai, kaip jura siubuoja, ir netikėtai newyorkiečiai atgimė iš ne-

veiklumo, ir pastarais dvejais metais nužengė didelį žingsnį priekyn. Svarbiausią rolę lošia „Lietuvių Ukėsu Politikos Klubas“, rengdamas prakalbas, paskaitas ir glausdamas po savo sparno viengenčius. Klubo laikytame metiniame susirinkime 8 d. sausio padaryta peržvalga iš pereinusių metų veikimo. Pasirodė, kad Klubas vienybę metų būgiu yra surengęs šešias paskaitas iš įvairių mokslo šakų, dvejias prakalbas, išrupinę pirmus pilietytės poperius dėl 40 ypatų; paaugėjęs skaičiumi narių apie 50.

Bet vienas iš svarbiausių žingsnių padaryta, tai iniciativa įrengti vakarinę mokyklėlę kuri da parėmus 52 L. S. S. kuopai, TMD. kuopai ir SLA. kuopai tapo įrengta ir puikiai gyvuoja; tik vertėtų skaitlingiau lankyties—randasi po N 515 Hudson str. ir kamps W. 10—th str. Su šiuo metų pradžia Klubas užsibriedė daugiau veikti, ir užtai jis reikia sveikinti ir linkėti gerų pasekmių.

Šiame susirinkime atminė ir Chicagos streikierius, ir prijausdamas sunkiai kovai už duonos kąsnį, paaukavo iš savo išdo \$10, išreikšdamas giliausią užuojautą streikieriams, kad laimėtų streiką.

Taipgi nutarta surengti prakalbas apie pradžią vasario mėn. su numazintu į klubą įstojimu; rengti paskaitas, prelekcijas. Vertėtų, kurie dar nepriguli prie klubo, šių atsibusiančių prakalbų nepraleisti, ateiti ir prisirašyt prie klubo. Kuo didesnis būrelis, tuo daugiau galima bus šį-tą nuveikti.

Skaitytojai gal manyste, kad klubas tai viena ir yra organizacija New Yorke. Turime ir daugiau kuopelių, kurių vardai augščiau suminėti; taipgi yra „Šv. Izidoriaus“ draugystė. Pirmosios dėl agitacijos stokos, gana silpnai gyvuoja, kaip SLA. taip ir Tėv. Myl. Dr. kuopos, nes mažai vietiniai žmonės ir težino jas. Socialistų kuopa ši turi gyvumo biskį daugiau, bet nelaimė, vartojant blogą taktiką ir nesitaikant prie žmonių šiandieninio supratimo, ir neinant į nuskriaustųjų minias, su nariais kaip girdėt biednučiai. Mat kaip užburtam rate, sukasi vieni sau; tas tai ir yra bloguma. Viešų prakalbų, paskaitų nerengiama netoli du metai; dėl ko nežinia. Socializmo mokslas taip platus ir daug ką apimantis savyje, tik nuosekliai, neišvirkščiai išlūkstenuis ir parodžius jį žmonėms, skaičius kovotojų pasidintų nes socialistas—žmonijos palaima.

Draugystė „Šv. Izidoriaus“ kaip kada surengia baliuką, tai ir viskas. Vertėtų surengti prakalbas; šioje draugijoje priguli kuone visi lietuviai, bet ant nelaimės pasitaikius man apie porą kartų buti ant surengtų baliuku, kalbasi „poniškai“.

Tai tiek kas newyorkiečių pagangėje veikiama. Didesnė pusė lietuvių yra niekur neprigulinčių. Bučiau klaidą padaręs taip sakydamas,—nugi prie „viedrukų“ ir „abrozėlių“—kaziry.

Reikia tikėtis, kad su laiku ir šie viešamjam gyvenime ims dalyvumą. Linkėtina.

J. M. Daniolius.

Grand Rapids, Mich.

Jaunas ir doras vaikas, apie 20 metų, Stasy Kumpelis, apsirgo baisia beprotystės liga ir likosi nusiūstas į beprotnamį, miestelin Kalamazoo, Mich.

Šeimynoje Jono Kailiuno atsitiko nelaimė. Dieną, pati Kailiunienė išėjus į krautuvę, paliko kambary bežaidžiančius vaikus; kada sugrižo namo, rado kambarį visą ugnyje ir mažas vaikas pusiau gyvas, kuris baigė degti; apgesinus ugnį, vaikas gyveno vos tri valan-

das ir baisesio kančiose numirė. Priežastis užsidegimo buvo žaidimas su degtukais; užsidegus, didis kitan kambarin, mažasis sudegė.

Oras baurus, šalta ir sniego giliai yra.

J. Garnupis.

Detroit, Mich.

Lietuviai jau pradeda farmas pirkt. Pereitų 1910 metų gruodžio mėnesy išvažiavo ant farmų 6 lietuviai ir pirkto žemės po 40 akrų net Alabamos valstijoje, netoli nuo miesto Fole. Žmonių visai beveik nėra apgyventa, tiktai da pradeda visokių tautų privažiuoti. Tas pustyne agentai pardavinėja žmonėms. Iš Detroit agentas važiuoja kas savaitė du sykiu; tikietais kaštuoja 37 dol. Bet ant kaštų nežiuri, bile tik žmogų pagauna, katras nors kiek turi piningų. Tik žydu tai neima.

Žemės kaina \$35 už akrą. Mažiau negali gaut kaip 40 akrų, o daugiau norintis žemės, gali pirkti kiek sykių nori po 40 akrų. Jau išmatuotos kolonijos, viena palei kitą. Katras piningų turi, gali keles lygiai kolonijas į daiktą nupirti, tik turi mokėti piningus; o taip, tai jeigu katras visų piningų neturi, tai duoda ant išmokesties; \$300 turi išmokėt, o paskui padaro raštus ir kasmet po \$300 mokėt už vieną koloniją, iki išsimoka tą žemę. Pirmiau čia buvo girios ir medžiai; priklausė prie Jungt. Vals. gubernatoriaus; paskui tas girias nupirko lentų kompanija (Lumber Co.) ir iškirto visus medžius. Paskui atpirko iš Chicagos tula kompanija ir dabar turi išsklaidžius po visas šalis savo agentus, o tie moka gerai kalbėti iki nuo žmogaus piningus suima, o paskui dar sako: kalbink ir savo draugus, kad važiuotų žemės pirkti; jeigu tu prikaltinsi, ir jeigu žmogus atvažiavęs nupirks, tai agentas duoda už kožną \$15.

Ikšiolei iš Detroit'o šitie lietuviai pirkto virš minėtas farmas: V. Naujokas, K. Banionis, V. Banionis, Jonas Juodaitis, Juozas Duodaitis ir Jonas Vaišvilaitis. Anie visi jau tenai gyvena. Tik vienas J. Vaišvilaitis, nusipirko, įmokėjo kelis šimtus ir vėl sugrižo atgal į Detroit, kur eina į fabriką užsidirbt piningų, išmokėt už tas pustyne. Virš minėti lietuviai visi socialistai, prigulėjo LSS. kuopon.

Bene tik išsoko mūsų viengenčiai—pirkėjai. Per ketverius metus reikia išmokėt 14 šimtu už tą strampais apaugusia žemę, ir ims kokia 30 metų, iki išsilygis tos duobės; kelmai su šaknimis—tai ne baravykai, parsinešę nevirsi tuos kelmus. Nei triobos, nei galo lentos nėra; vis kas reikia susipirkt ir sykiu už žemę išsimokėt. Nevienas jau sugrižęs verkia; turėjo kelis šimtelius suėdijęs, tai įmokėjo už žemę, padarė kontraktą, kad kasmetas po tris šimtus turi duot. O jeigu neturės, tai kompanija nusiūnčia policiją ir suspenduoja tą žmogų. Taip davaro, kad žmonės meta kirvius į tuos kelmus ir eina duonos jieskoti. Štai dar neseniai parėjo iš Alabamos valstijos Jos. Shmith. Pasakoja, kad turėjo 18 šimtu dolerių, visi piningai dingo ir patsai Shmith ant bakarkario parvažiavo. Kad nors taip neatsitiktų ir su mūsų socialistais.

F. Gražis.

Detroit, Mich.

Prieš Kalėdas čion atsibuvo T. M. Dr. susirinkimas ir buvo išdailinta kuopos nariams Dr. Kudirkos raštai, taip gi sumokėta mokestis ant ateinančių metų. Buvo pirmiau apgarsinta, jog bus prakalbos, todėl susirinko daugelis ir neprigulinčių draugystėn. Gaila, kad

draugystės nepasirupino geresniu kalbėtojo. Kalbėjo vietinis draugas M. Morkus, pradėjo nuo T. M. Dr.—es, paskui nušoko į Lietuvą, paskui ant Lietuvos istorijos nuo istorijos prie darbininkų sąsvietos. Labai šokinėjo nuo vieno tēmos ant kitos užtai nedaug kalbėjo tepasakė. Suprantama nėra ko daug nei norėt iš žmogaus kuris pats per save iš laikraščiu apsišvietė, ir tai gana gerai.

Tarpe ko kito pasakė kelis iš pamokinančių sakinius, kaip veisako: Skaitykite geras kningas, moksliškus laikraščius, tai ir be mokyklos lankymo galima gerai apsišviesti. (Jis pats ant savęs patyręs.) Pažiūrėkime, sako, ar apšvietusių buvis šiandien nėra geresnis, ištikro geresnis. Štai faktas; išeina jieskot darbo girtuokliai, ir apsišvietęs žmogus. Girtuokliamsuono plaukai stati kaip kiaulės, nesiprausęs, akys uždauzytos, nepanašus į žmogų, stovi prie dirbtuvės vartų. Šale jo stovi apšvietusias; tas daillai susiūkavęs, švartariai apsiirengęs, blaivus veidas; atėjęs darbdavys neima girtuoklio, bet pasišaukia, kad ir iš toliau, tūdytesnį žmogų ir duoda jam darbą, o girtuoklis badauja!

Tarpe susirinkusių ir atsirado tokių, kurie su stačiais plaukais stovi prie dirbtuvių. Tuojaus vienas ėmė rėkaut. Pirmsėdis paprašė, kad nustotų, bet tas nenustojė iki tapo išmestas per duris. Tad už durių budams ėmė baladoti ir nieko nepešęs užlipo ant viršaus svetainės, ir pradėjo lot šunies balsu: „hov-hov-hov“! Mat kokių dar randasi siaurapročių!

Po nustojimui kalbėt, koks tai žingeiduoilis statė porą klausimų. Ant vieno kalbėtojas bandė atsakyti, o antras klausimas buvo: „ar lietuviai nekariavo už rubežius?“ ir tada pasirodė, jog kalbėtojas nepažįsta istorijos, nes nuo pagrinčių dingo.

J. S.

Stouton, Ind.

Miesčiukas labai mažas, „peče“ vadinamas; darbų jokių nėra. Vietiniai gyventojai važinėja darban į anglekasyklas po aplinkinius miestukus, k. v. Selyville ir kitus. Lietuvių čia gyvena 7 šeimynos.

J. Garnupis.

Kalamazoo, Mich.

Miestas Kalamazoo turi gyventojų suvirš 50,000; darbai viršutiniai, foundrėse ir „Lumber Yards“; bet daugiausiai poperinių. Uždarbiai nevienodi—nuo \$1.50 iki \$2.00 prastam darbininkui; poperinėse daugiausiai dirba po 12 valandų, o už tą pačią užmokestį.

Gyventojų daugiausia hollandų ir lenkų. Lietuvių yra 8 pavieniai.

Kalamazoo miestas iš visos Michigan valstijos užlaiko didelį beprotnamį, kur randasi didelis skaitlius bepročių, tame tarpe yra keletas ir lietuvių.

J. Garnupis.

Rochester, N. Y.

Sausio 8 čia buvo „prakalbos“... Žmonių prisirinko pusėtinas burys. Kalbėjo garsas ir visų gerbiamas kalbėtojas Jo Mylista ponas Šeštokas... Tēmos vardą negalima buvo sugaudyt... Reiškia—buvo šiupinys...

Pradžioje kalbos gražiais žodžiais glostė tautiškuumą... Viduryje jau ant tautiškuumo pradėjo nirsti ir išniekino jį visai. Nelaimingas tas vargšas tautiškuumas!... Pabaigoje sakė pleškinys apie tikėjimą... Pasakė, kad kvaili tie, ką sako, kad žmogus neturi dušios, o pats stengėsi prirodyti, kad jos nėra... Toliaus sakė, kad kvaili tie, kurie ant kampo gatvės stovėdami ginčina, kad Dievo nėra, už kelių sekundų pats stengėsi prirodyti, kad ištikrųjų Dievo nėra...

„Mokino“ taipgi, kaip žmonės turi sveikatą užlaikyti... Alaus uždraudė nedaugiau gert, kaip tris stiklus... Blaivininkas!... Apie plianškinių tą dalį nei neraišysiu, nes jokia laikraštis tokias pliovones negalėtų į save talpinti...
Tai mat!...

But gerai, kad geriamasis ponas Šeštokas liautųsi žmones mokines, nes tokie „mokytojai“ neapsitašiusių visuomenę vien tik sudarko!

Kėrvia.

Worcester, Mass.

Pereitais dvejiems metais, čia daug tarpe lietuvių pasirodė pirmųjų; pirma tai sakydavo, kad truksta inteligentų ir susipratusių veikėjų. Bet netiesa. Čia buta jų valias. Per pasidaravimą Lietuvos Sunų Draugystės pavyko ir kitas suvienyti draugystes ir pradėti šitą naudingą veikti. Susivieniję 4 pašalpinės draugystės sumanė pastatyti Lietuvišką Sveicinę Worcester'je; kaip pradžia labai graži pasirodė. Sausio 4, 5, 6 ir 7 dd. parengė fėrus svetainės naudai; tam tikslui nutarė pereiti per Worcester'io pramoninkus, kad paremtų su aukomis; čia rado priejantą visų pramoninkų, kurie suaukavo apie kelis šimtus visokių dovanų (tą prijautė ir svetimtaučiai pramoninkai).

Jau čia rodos nereikia didesnės atjaunos lietuvių visuomenei. Bet gi turime ir didelį priešą—tai kun. Bukavecką, kuris stengėsi visokiais budais trukdyti šį darbą ir užkenkti draugystėms. Ant tų pačių dienų ir jis sumanė parengti fėrus, kad atitraukti žmones nuo vienybės; ir jis ėjo per pramoninkus, kad ir jam pagelbėtų su aukomis; nors ir pirma pasistengė, bet vyras ne ką laimėjęs; bet visgi parengė tomis pačiomis dienomis ir kožnam įžanga buvo dovana; bet kaip manė to visai nebuvo; nors draugysčių buvo tiktetas 50 c., o jo už dyką, bet visgi daugiau buvo žmonių ant draugysčių fėrų ir draugystės gerai pelnė iš fėrų; kadangi dovanų dar daugybė liko neišlaimėtų, taigi dar žadama parengti kitą sykį fėrus ant kelių dienų.

Čia 3-čias metas, kaip susitvėrė kooperatiška drapanų krautuvė; nors daugumas negimusiai velino mirti, bet atsirado ir jos prijautėjų; dabar krautuvė taip pakilo, kad nusipirko ir didžiausią marketą valgomų daiktų, kuri atidarė 11 d. sausio; dabar vis daugiau ir daugiau gauna pritarėjų kooperacijai. Labai pagirtinas dalykas, kad per 3 metus jokių vaidų neiškilo tarpe sąnarių, kas prigelbėjo jos bujojimui.

Neprigulminga parapija ir gerai pradeda gyventi; kaip matyti, daug parapijonų eina prie tautiškos parapijos. Žmonės nebemyli bianrių pliaconių iš tikrosios parapijos kuningo, kuris, kas nedėlią daro bažnyčioje cirks ir plusta visokiais nešvariais žodžiais, kurių gėda ir į laikraščius rašyti, ypač ant merginų. Tik gaila, kad didelis apsilaidimas tarpe lietuvaičių, kad nenori skaityti laikraščių. Čia merginų yra daug, bet su skaitymu visai neužiima. Nei prie atrališkų kuopų nepriguli, išskiriant moteris.

Velytina butų merginoms daugiau apšvietos.
P. Simanavičius.

New Britain, Conn.

(Mūsų kor.) Pasidėkavojant vietinių lietuvių pamėgimui imti kningas iš miesto kningyno, (nes pastaruoju metu išimdamo iki vienai) dabartės jau vėl turime naujų, puikių kningų, tai bus visai arti šimta egzempliorių. Gaisrina, kad kas—nors, ypač vietinė Tėv. Myl. Dr. kuopa paaukotų

Dr. Kudirkos raštus.

Šio mėn. 4 d. vietinė „Apšvietos“ draugystė turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame kaip ir kasmet kningyno padidinimui nuskyrė \$10. Draugystė turi neblogą kningyną ir apie suviršum \$1000 turto; narių skaitoma apie 126.

Vietinis kongregacionalų kningynas išsiuntinėjo laiškus visų tautų draugystėms, kokios tik čion randasi, kviesdamas, idant visos tautos susitarę parengtų koncertą. „Mano tikslas, sako, yra tas, kad New Britaine, kokios tautos tik randasi neardytų to ryšio, kurį praeitą vasarą apraikišiojant šimtmetines sukaktuves garsaus filiantropo ir lingvisto, Burrito'o, New Britain'o tautos užmezgė“ (apie tai buvo rašyta „V L.“). Tokį užkvietimą apturėjo ir lietuviškos draugystės. Sakoma, jog koncertas atsibus 14 d. vasario; kiek teko girdėti, vietiniai lietuviai neatisako dalyvauti; bet kaip dalyvaus, neteko girdėt.

Sausio 8 d. atsibuvo prakalbos; jas parengė SLRKA. kuopa. Kalbėjo 3 kalbėtojai: Riktoraitis, viršininkas SLRKA. ir Lukošius iš Waterbury, Conn. Trečias—vietinis, Čeponis. Prakalbos, galima sakyti buvo prastos; pirmutinis kalbėtojas nieko daugiau negalėjo privesti lietuvių tamsumui, kaip tik tai, kad lietuviai neparemia savo biznierių; sako: „kad nori išsigerti alaus, eik pas francuzą ar kitą kokį,—eik pas lietuvi“, etc. Gal kiek galima butų rasti teisybės pas kalbėtoją, bet kad jo ta visa kalba buvo be jokio sutvarkymo, tai išrodė juokinga, ypač da su tokiais pamarginimais k. v. „alpit, Junaitis Steits, vedluk“ ir k. Antras trumpiau kalbėjo, bet šis jau kiek aiškiau paragino, idant mylėtume savo kalbą, neleist už dyką laiko, suėjus keliems aiškinties blėdingumą alkoholiais ir kitus naudingus dalykus apkalbėti. Trečias patarė pirmųjų kalboms,—skaityti laikraščius ir tt.

Pažymėtina tas, kad prakalbų apgarsinimose buvo ir klebonas Žebris pasižadėjęs kalbėti, bet rodosi nei pažūrėt neatėjo. Už tai girdėjau vienas karštas katalikas sakė: „A, kaip į taip sau prakalbas, tai jis eina, o kaip čion buvo katalikų, tai jo negirdėt“. Mergaičių choras, vedamas p. Demkaus, padainavo „Lietuva, tėvynė mūsų“ ir „Paukšteliai miel“. Išėjo gerai. Deklamavo eiles p. Lukšio vaikutis.

Lewiston, Maine.

Miestukas nedidelis, apgyventas daugiausiai francuzais ir airiais; taipgi randasi burelis ir lietuvių—apie 500; dirbtuvės audeklinės; nemokančiam austi uždariai maži ir darbas iš kitur atvažius gauti sunku; yra gi keletas čeverykų dirbtuvių, bet darbai taipgi mažai eina.

Kuopos ir draugystės lietuvių čia gyvuoja šios: LSS. 105 kuopa, TMD. 34 kuopa, DLK. Gedemino pašel. draugystė ir bažnytinė Šv. Baltramiejaus pašel. draugystė.

1910 m. lapkričio 6 d. susitvėrė nauja Lietuvių Laisvamanių Susivienijimo kuopa, turinti 16 narių. Nors sulyginus gyventojų skaitlių, pirmieviškų kuopų skaitlius nemažas, bet veikimo iš jų nematyt, išskirus socialistų kuopą, kuri kaip kada parengia prakalbas.

Bet užvis geriausių dirvų čia turi girtuoklystę; girtuoklija čia visi, ir tamsieji mūsų broliai „atžagareiviai“ ir apšvietieji „pirmieiviai“.

Laisnių čia ant saliuų nėra, užtai moterėlės, atmindamos Dievo prisakymą „trokštančius pagirdyti“, stengiasi kiek galėdamos tą išpildyti; parsitraukia iš Bostono už \$1.50 „galioną“ geltonojo skistimelio, dar pridėda „pipirmakš-

čių“ nuo visų galų suirimo, ir padavinėja po \$1 kvortą. Nieko sau pelnas! Ir dabar Dievą ir jo įsakymus mylinčių atsiranda tiek, kad ant 5 trokštančių išpuola viena mielaširdinga bobelė.

O pasekmės iš to—bjauriausios; kožna subata ir nedėlia muštynės ir areštavimai.

Na o jeigu pasitaiko vestuvės ar balius, tada apsaugok Tamošiai! kas ten dedasi.

Kad geria taip vadinamieji „katalikai“, tai nér ko nei stebėties,—jie gal ir visur taip daro. Bet jeigu mūsų „pirmieiviai“, vietoj duoti kitiems gerą pavyzdį, vietoj kovoti kiek galint su girtuoklyste, jie patįs girtuoklijanai, tai jau šitiko stebėtina! Nuo vyrų nei kiek neatsilieka ir mūsų „dailioji lytis“, o labiausiai mūsų „pirmieivės“. Jeigu neatsiranda mielaširdingas „užfundyti“, tai jos pačios su kvoteriu prisideda. Puiku, nér ką sakyti!

Amerikoje, o taip gi ir Lietuvoje yra dvi įstaigos, kurios jau nuo senai neduoda lietuviams pasikelti ant angštesnio civilizacijos laipsnio—tai katalikų bažnyčia, su savo senomis pasakomis, ir girtuoklystė. Užtai kaip prieš vieną taip ir prieš antrą turėtų but atkreipti visi kovos įrankiai, kaip tai: referatai, prakalbos, straipsniai, o taip gi apie girtuoklystės blėdingumą brošiurėlės, kokių Lietuvoje jau gerokai išleista;—ir tvirti kožname miestely blaivybės draugijas.

Taigi prie darbo!

Lazdinėlis.

Kensington, Ill.

Gruodžio 18 d. per tam tyčia parengtas prakalbas susitvėrė „Aušros“ kuopa iš 9 narių.

Gruodžio 25 d. L. M. D. „Aido“ choras parengė teatrą su koncertu ir balinimi. Buvo lošiama Br. Vargšo drama „Milijonai vandenyj“. Lošė minėto choro artistai—mėgėjai. Sulošė gana silpnai. Tik viena p. I. Vainorienė. Katrės rolėje, atliko tikrai artistiška. Tarpakčiuose ir po lošimui buvo deklamacijos: K. K. Pocius J. Viskoškos eiles: „Bet pas mane reiks tau eiti“. Pergreit ir monotoniškai deklamavo J. Sabaliauskaitė—A. Bridžio eiles: „Gyvenimas“. Nei pačios eilės (be ritmo, rimo ir prasmės), nei deklamavimas ko verti. Po deklamacijai p. J. Ryškus intekė jai bukieta. D. Armilaitė—Jovaro eiles „Viltis“ ir „Pasaulis“. Perdaug silpnai kalbėjo. Po to A. Bridis skambino ant mandolinos solo „Maiden's Prayer“ (Mergaitės maldą)—visai silpnai, geriaus negalut vėriau neiti nei ant scenos. Dueta „Viltis“ padainavo K. K. Pocius ir A. Bridis—visai ne kaip išėjo: Ant užbaigos padainavo „Aido“ choras, vedamas J. Jakaičio, dainelės: „Lietuva, tėvynė mūsų“; sudainavo visai prastai ir nežinia pagal kokią kompoziciją—tokia gaida dainuojant niekur negirdėjau. Reikia dar pastebėti, kad publika laike dainavimo hymno sėdėjo, dagi su kepurėmis; bet tai kaltė tvarkos vedėjų, nes nepaaiškino, o hymnas dar pirmą syk Kensingtone dainuojama. Kitas dainas: „Miškas užia“, „Sanlelė teka“ ir „Broliai, sukruskim“—geriau išėjo. Tik paskutiniąją perdaug greitai dainavo. Po dainų J. Ryškus intekė J. Jakaičiui (nuo „Aido“ choro) „Žirgvaikį“, skulptūros J. Alexandravičiaus.

Po čiaų buvo balius—tuom vakaras užsibaigė. Sausio 1 d. LSS. 137 kp. taipgi parengė teatrą, su dainomis ir šokiais.

Buvo lošiama Br. Vargšo drama „Žmonės“, skaitomas monologas (skaitė Uktverys), deklamacijos: duetas „Viltis“ (dainavo Uktverys ir Simaška) ir „Aido“ cho-

ras padainavo 4 dainutes: Marseletę, „Broliai, sukruskim“, (pergreit dainavo), „Miškas užia“ (visai silpnai padainavo) ir „Sveiki broliai, dainininkai“.

Sakoma, kad dramą „Žmonės“ sulošė gerai. (Korespondentui neprišėjo buti ant lošimo).

Tuo pačiu metu buvo ir antras teatras, parengtas moterų draugystės „Šv. Onos“. (Nežinia dėl ko „Šv. Onos“ draugystė tą patį vakarą, kuomet kitų buvo lošiama. Ar tai norėjimas užkirsti kelią socialistams, ar kokis kitas išrokavimas buvo?) Buvo lošiama Kalėdų Kaukės komedija „Šalapatris“. Lošė „Birutės“ dr-jos artistai—mlytojai. Lošimas buvo labai puikus. Visi artistai savo roles atliko gerai. Prieš lošimą buvo deklamacijos. Deklamavo maži vaikai: B. Gečaitė—„Mūsų išėiviams“, Z. Venickaitė—„Paukščiai nelaisviai“, J. Klimavičius—„Lietuva“, S. Vinickaitė, J. Klimavičius ir J. Vencius—„Vilkas ir katinas“. Apart to Z. Venickaitė padainavo „Išvažiavimas iš tėvynės“. Po deklamacijų p-lė O. Klimavičiūtė labai puikiai padainavo solo (akkomponuojant Pociui): „Savo daina“ ir „Laisvelis“.

Po lošimui Visų Šventųjų Parapijos choras padainavo: „Sužadink jausmus“, „Opl opl kas ten, Nemunėli“, „Garnys“ ir dar vieną dainelę. Dainos pilnai nusisekė.

Abelnai, vakaras darė malonų įspūdį.

Subatoj, sausio 7 d. Šv. Petro ir Povilo Dr-tė parengė teatrą, su koncertu ir balium. Buvo lošiama „Tarnas inpainioj“ ir A. Čechovo juokai „Meška“. Lošė „Birutės“ artistai. „Tarnas inpainioj“ sulošė vidutiniškai, bet už tai „Meška“ išėjo silpnai.

Po teatrui buvo dainos. „Birutės“ choras, vedamas M. Petransko, padainavo 6 dainas: „Ant kalno karklai siubavo“, „Aš šią naktį nemigan“, „Parsivedžiau“, „Suktinis“, „Noriu miego“ ir „Jieva“. Dainos puikiai nusisekė.

Kazys V.

Brooklyn, N. Y.

Sausio 7 d. Draugelio salėje atsibuvo metinis šv. Petro Dr-tės susirinkimas, kur perrinkta buvo valdyba: prezidentu J. Šertvitis, sekretorium A. Lesniauskas. Taipgi pakelta klausimas, ar tą patį palikti draugystės daktarą, ar rinkti naują. J. Miliuskas perstatė daktarą A. Jankauskieng, kaip žinomą mūsų tautietę. Daugelis tam pritarė, bet kiti kokie tai palikė riksmą svetainėje, kad „boba negalinti buti joku daktaru“. A. Lesniauskas atsistojo ir patarė išrinkti komitetą, kad nueitų pas vieną ir pas kitą daktarus, patirti apie išlygas. Komitetas tapo išrinktas. Kadangi čia apylinkėje yra daug žydėlių daktarų, todėl beabejonės bus nueita pas juos.

Gėda, kad mes neramiame sąvųjų inteligentų.

Ten buvęs.

So. Brooklyn, N. Y.

Sausio 4 d. Lietuvių Jaunimo Draugiško klubo susirinkime daug buvo kalbėta ir viršinių girtasi, kad „mes tuoj galėsime balsuoti ateinančiuose prezidento rinkimuose“. Bet užmiršo mūsų viršiniškai pranešti, kad pereitais metais, vos tik dviem sąnariam tebuvo išimti pirmieji pilietiški poperiai. Nėra ką šiuom girties. Vyrūčiai, nepapulkim į šventakuprių tarką! Kai dainos apie mūsų pagyras, tai duos jie mums per šonus...
D. L. K. Mindaugio draugystė trisiasis su kningynu. Sausio 5 d. susirinkime buvo išnaujo perbal-suota: ar reikalinga daugiau knin-

gy. Tamsuoliai, kurie jau ir pirmiau kningyną boykotavo, dabar ir gi išlindo aikštėn. Ypač vietas, Lietuvoj kliasas šlavęs ketveris metus, sketrijosi: esą, duokit šė kningas, vely sudegisiu, nes jos yra velnio ir Šliupo išmįslas. Tačiau didžiama balsų nutarė kningyną remti, ir dapirkimui naujų kningų rengti vakarėlius. Tokis vakarėlis jau atsibus 18 d. vasario su baliumi ir teatru „Kerštinga meilė... Pelnó viena dalis bus skiriama aptaisymui kningų.
Brooklyn'o Rakanda.

Union City, Conn.

„Waterbury Herald“ iš 1 d. sausio paduoda žinią apie iškilusius kivirčius lietuvių Šv. Jurgio draugystėje. Ta draugystė jau ketletą metų gyvuoja įsitaisius Linden Parke darže savo butą, Neprigulmingą Klubą ir kningyną. Klubui turėjo išėmęs laisnį tulas saliu.inkas, T. Ratkevičius, pats užmokėjo už laisnį \$200, su išlyga, kad iš jo butų imamas alus. Ir viskas gerai ėjosi, iki pereitą rudeni blaivesnieji sąnariai pradėjo rugoti, kad klubas labai girtuoklija. Juozas Martišius net apskundė valdžiai klubą, kad nedėdieniais pardavinėja bile kam alų, kaip saliuone; iš to draugystė demoralizuojasi, o pelnas tenka T. Ratkevičiui už alų. Prieš gėrikus eina ir D. F. Eimaitis. Užtai Martišių, Eimaitį ir kitus gėrikai visai ėmė persekioti ir grasė iš draugystės išmesti. Su gėrikais eina ir minėtas saliuinkas Ratkevičius, special policmanas J. Čizevskis ir kiti. Visi Union City lietuviai tik ir šneka dabar apie kovą tarpe blaivųjų ir geriančių Šv. Jurgio dr-ės sąnarių. O nemažai ir išgeriama—apie 450 pusbačių per metus!

Brooklyn, N. Y.

Pereitą nedėdienį (15 d. sausio) Taut. Namų salėje atsibuvo apvaikišiojimai paminėjimui 22-ros dienos sausio sukaktuvių išskerdimo Petrapiilėje žmonių 1905 mete. Surengė šį apvaikišiojimą: Lietuvių Stuvėjų Unios, Liet. Apšvietos Dr-ja, Liet. Moterų Progr. Sus. 1 kuopa ir L. S. S. 19 ir 52 kuopos. Apvaikišiojimas susidėjo vien iš prakalbų. Kalbėjo J. Šaltis apie rusų valdžios užpuolimą ant nekaltų žmonių, reikalavusių duonos. Toj pačioj tėmoj laikėsi ir J. Šukys, tik plačiau pabrėžė nuomonę, kad Rusijos revoliucija dar neužbaigta. Tarpe tų kalbų p-lė Baranauskintė ir Kriauciūniūtė deklamavo eiles.

Po jų užėmė balsą A. Kandrotas, kreipdamas į publiką delei imigracijos reikalų. Lietuviai šituo klausimu labai mažai interesuojasi, o jis yra labai svarbus. Štai ir dabar, sako p. Kandrotas, ant Ellis Island yra sulaikyta 16 merginų—lietuvių ir tulas Kaminskas, prasišalinęs nuo kariuomenės. Jeigu lietuviai neišties jiems rankos su pagalba, tai dangelis arba ir visi iš tų nelaimingų bus grąžinti atgal.—

Vienam iš pirmesnių kalbėtojų paraginus šelpti kankinius surinkta iš publikos aukų \$10 su centais.

Publikos buvo pilna salė ir visi padoriai užsilakė.

Vietinis.

Vėliausiai atkeliavę lietuviai.

Vaizbos ir Darbo departamento pastarasis bulletinas skelbia, kiek vėliausiu metu atkeliavo Amerikon lietuvių. Ir taip. Nuo 1910 m. birželio iki spalio mėnesio atkeliavo lietuvių 8,801 asmuo. Per visą tik spalio mėnesį atvyko 1,573.

Per tų metų laiką (bet ne per visą metą) neįleista Amerikon lietuvių 108 ypatos.

Jau buvo išsėdę, bet vėl grįžo—19 ypatų.

Apleido tuo n laiku Ameriką 816 lietuvių.

Pereitais metais (nuo birželio 1909 iki birželio 1910) atvyko Amerikon viso labo 1,041,570.

Nuo 1910 birželio iki spalnio atkeliavo žmonių iš šių kraštų:

Rusijos	68,086
Italijos	54,063
Austrijos	31,156
Vengrijos	27,488
Anglijos	18,752
Vokietijos	12,825
Airijos	12,059
Švedijos	8,950
Graikijos	8,862
Škotijos	6,291
Turkijos (europinės)	5,520
Norvegijos	5,486
Francijos	2,874
Danijos	2,165
Portugalijos	2,089
Belgijos	2,031
Niderlandijos	2,018
Bulgarijos	1,409
Rumunijos	1,171
Šveicarijos	1,081
Ispanijos	1,027
Valijos	749
Kitų kraštų Europos	127

Taigi per keturius mėnesius į 1910 metų užbaigą Amerikon atvyko 276,279 žmonės.

Daugiausiai, kaip matom, atėjo žmonių iš Rusijos. Lietuviai atėiviai savo skaičiumi stovi tuojans po graikų ir pralenkia paskiaus 15-kos šalių išėivius. Bet tėmėkim, ką toliau skaitlinė parodys.

Nuo 1910 birželio iki gruodžio iš Rusijos išėjo šiokių tautų:

Lenkų	42,504
Lietuvių	10,374
Rusų	9,373
Finų	7,413
Armėnų	1,897

Žydų per tą laiką atkeliavo 52,907. Daugiausia jų iš Rusijos. Taigi iš Rusijos ant pirmos eilės bėga lenkai ir žydai. Jeigu mes nuo lenkų atimsim dalį ant Vokietijos ir Austrijos lenkų, o nuo žydų—ant kitų šalių, tai pasiliks lietuvių taip pat skaitlingiausių iš Rusijos bėgančių tautų. Nuogandi tai skaitlinė!

B. Prus.

DRAMATAS BE VARDŲ.

Veiksmas stibuna Ispanijoje.

Vertė A. Matukas.

—

Aktas pirmas.

Žiema—popietinė valanda—didis vienuolynkiemis. Ant sienų, kas keletas žingsnių, matyti išraišai: „Atsargiau nuo vagių!“ Baliai apsirėdę vienuolis stovi prie didžiųjų vartų, per kuriuos ant kelių čiaūžia bursų žmonių. Vienplaukiai, rankos iškeltos į dangų, veide jų inkvėpimas, stebėsis ir linksmybė. Vieni gieda bažnytinės giesmes, antri balsiai meldžiasis, kai—kurie sukauna, yt pabludę.

VIENUOLIS. Nutilkite, pakol esu geras, ir atkartokite su manim maldą: Viešpatie, kada ineinu į Tavo namus, pavelyk, idant Tave garbinėčiau dvasiojė Teisybės. Padaryk tai idant suprasčiau, jog nekaltybė papročių ir gryna širdis...
ŽMONES. O... o... o... Viešpatie! bukie gailestingas mums praskaltusiems! (Grudasi dar labiau.)

VIENUOLIS. Nesigruskite, yt galvijai!... Ne baubkite, yt asilai!...
ŽMONES. Viešpatie! nesame verti ineiti į Tavo namus...
(Tuomsyk sutemsta; žmonės ir vienuolynkiemis išnyksta, vienuolyno murai išsiskirsto ir, matyti eilę kambarių, kiekviename jų, vieną arba porą vienuolių.)

PALOCIUS EŽERO DUGNUOSE.

TRIJŲ VEIKSMŲ DRAMA.

Parašyta iš sakmės gyventojų antkrantais ežero «Šaukas», esančio Kauno gub., Raseinių pavieto.

PARAŠĖ

Aleksandras Fromas (Gužutis).

(Tąsa.)

duolio kūno (Treteris, verkdamas išeina).

Rangys: Nors nelabai gaila to vokiečio, vienok nelaimingas atsitikimas.

Gineitis: Pasiskandinimą reikia užslėpti, o Grynuolei pasakyti, kad vokiečiai ją apleido. Truputį pasilgęs ir paverks, o paskui pritars ji tamtos pačia pasilikti.

Rangys (Bučiuodamas Gineičio ranką): Didžiai būčiau laimingas.

Gineitis: Dabar eisiu uždrausti dvariškiams, kad nekaltėtų apie nusiskandinimą vokiečio, o jeigu nusiduos jo kūną surasti, tai liepsiu jį giliai į pelkes užkasti. (Abudu išeina).

(Uždanga nusileidžia).

VEIKSMAS II.

Giria—regyklos gilumoje ežeras; naktis, šviečia mėnuo.

Scena 1.

Treteris, paskui Rangys ir Gražutė.

Treteris (Išėjęs iš girios): Antkrantais to ežero klaidžiodamas, veltui jieškau ir šaukiu mano viešpaties, o Arnoldas nepasirodė ir neatsiliepia. Mano akyse vaidinasi nakties paukščiai, ir griaudingam mano šauksmui girių atbalsiai pasityčiodami atsako. Nelaimingas viešpatie! tu jaunose dienose pabaigęs amžių, neapturėjai krikščioniško palaidojimo, nes brangus tavo kūnas įneštas upės vandeniui į liūnus po žemės nebegal būti surastas. Vargingoji Grynuolė neišpasakomai gailisi Arnoldo ir griaudžiai verkia. Dieve! suteik jai tvirtybę iškentimui baisaus sopulio. (Paveizėjęs į girią). Rodosi Rangys ateina—nenoriu su tuimi niekverčiu susitikti, dėlto, užsiglaudęs į tankumynus, tēmysiu, ką jis veiks (ineina į girią).

Rangys (Išeidamas iš girios): Puiki naktis! gerai būtų, kad čia Grynuolė užspėčiau; žmonės sako joguei tankiai ji į tą vietą ateina; turbūt numano, nabažė, kad jos mylimasis į ežero dugną numarmėjo—tepaillgsta truputį, o paskui nesipriešis mano pačia pasilikti; bet kolei ateis tas laikas, tai nieko nekens kokią-nors kitą mergelę numasinti. Neverta yra sau gailėtis, nes žmonės sako: jaunystėje mylėti ir dainuoti, o senatvėj kosėti ir vaitoti. (Dainuoja): «O la la la la, o la la la la!» (Laiku to dainavimo pasirodžiusi ant vandens paviršiaus vidury ežero Gražutė, pritaria dainavimui ir ploja rankomis. Rangys patėmija Gražutę).

Rangys (Su nusistebėjimu veizėdamas į Gražutę): Kas tai da monai? iš kur ta, gražioji čia atsirado?

Gražutė (Lydima kapelijos gieda): Gražiausias jaunikaiti, padrašk save, Prisiartink prie manęs, mylinčios tave, Prisiartink prie manęs, mylinčios tave. Žengk vandenų viršumi, nebijok nežūsi; Mano meilės galybe apsergėtas būsi. Mano meilės galybe apsergėtas būsi.

Rangys (Dainavimo laikui nusistebėjęs žiūri. o nutilus, ištiesęs rankas prie Gražutės): Gražiausioji visoj pasaulėj mergaite! aš tave didžiai myliu; akyse mano radosi šviesa, o širdis meilingume skęsta *).

Gražutė (Vėl gida): Jeigu mane myli, skubinkies prie manęs, Aš savo galvelę priglausiu prie tavęs. Aš savo galvelę priglausiu prie tavęs, Nėra ko mįslyt, nėra ko dūmoti, Eik šenai, berneli, mane pabučiuoti, Eik šenai, berneli, mane pabučiuoti.

Rangys (Pusbalsiai): Bežiūrint į tą katytę pasiusti reikia—galva svaigsta. (Garsiai) Brangiausiaji žemčiuge, ar tu esi deivė, ar žemės dukrelė, meldžiu tavęs prisiartink.

Gražutė: Neesu deivė, bet užkeikta karalienė, kurią tu savo drąsumu gali išgelbėti; o jeigu tu, berneli, būdamas didžiai gražus, neturi drąsos lygios tavo dailumui, tai paliksiu neišgelbėta, o tu jaunas berneli mano vyrų nebūsi.

Rangys (Ištiesdamas ranką prie Gražutės): Linksmybė mano širdies aš paskui tave ir į pragarą šokėčiau. Šviesi karalaite, prisiartink, arba pavelyk man luoteliu prie tavęs priplaukti—

Gražutė: Įžengus tau į luotelį neregėsi manęs, nes, kaip rytmečio ūkai tuojaus išnyksiu. Mieliau-

*) Senovės lietuviai tikėjo, jog jurių, upių ir ežerų deivės atima jauniems vyrams protą, o paskui skandin auos.

sis berneli, intikėk mano žodžiams ir drąsiai eik vandeniu, kuris kaip baltas akmuo kels tave. (Ištiesdama ranką). Štai ištiesiu tavo pagalbą ranką.

Rangys: Tikiu žodžiams ir tavo galybei, stebuklingoji karalaite, nes rodančios tikrybę akelės įdėdino mano širdyje padūksę (viltį), dėlto vandeniu kaip kieta žeme drąsiai eisiu. (Išpradžios baimingai, paskui kaskart drąsiau pamažėl eina keliančiu vandeniu).

Gražutė (Rangiui einant gieda): Žengk gelmės viršumi, nebijok, nežūsi, Galybė mano meilės apsergėtas būsi, Galybe mano meilės apsergėtas būsi,

Rangys (Priėjęs arti Gražutės, kuomet nori pagriebti jos ranką, tuojaus undinė greitai aną atitraukia, o Rangys, sušukęs: Gelbėk! skęstu! nugrimsta į ežerą).

Gražutė (Suplojusi rankomis linksmai juokiasi): Viltvyly! marmėk į dugną žuvis maitinti! Še tau atkeršijimas už apvylimą mergaičių. Atsargus, nelabai norėjo man tikėti, bet pasisekė jį suvilioti. Eisiu draugėms apsausti apie mano vilioklę, o daug bus juokų ir džiaugsmo. (Juokdamosi išnyksta).

Treteris (Išėjęs iš girios su išgašėiu dairymasi): Dieve, buk man malonus ir atitolink sėtono galybę! Nesitikėtai buvau liūdytoju velnio vestuvių, kurs, priėmęs paveikslą gražios mergaitės, numasino Rangį į ežero pragarą: Žmonės sako, kad velnias gali persimainyti į ožį, katiną ir šunį, o čia mat juodasis į gražią mergaitę pavirto... Dar te nebuvau girdėjęs ir matęs. Visokių prajovų yra ant svieto—velnias persimaino į moteriškę, o toj jam neužsileidžama, tankiai velniu pastoja. Dailumu veideliu, gražumu akelių ir saldumu balselio apsvaigintas Rangys inbrido pragaran. Ištikro galinogs yra tos moteris, nes vienos iš jų būna laimingo žmogaus būvio angelai, o kitos veda išėtono prapultį Baisi čia vieta! Reikia pasitraukti; kitaip gal ne išturėčiau, ir velniai gali vėl savo žabangas užtiesti Paspalčiai pagrįžęs į dvarą apie tą, ką regėjau, niekam nesakysiu. (Išeina).

Scena 2.

Grynuolė.

Grynuolė (Pasirėdžiusi kaip prie vinčiaus, su rutvainiku ant galvos, pamažėl išeina iš girios): Kai rudens šalna pražūdo kvietkų gražybę, taip sunkaus likimo kirtis naikina žmogaus laimę; visiems šviečiant saulė jau nėsviečia dėl manęs, ir joki gamtos gražybė nelinksmina manęs, nes baisi nelaimė ir vargas širdies jausmus sutramdino. Nors tėvai inkalbinėjo man, kad pametęs Arnoldas mane, sugrįžo į savo tėvyne, bet mylinti širdis nujaučia, jog mano mylimasis, negalėdamas sunkaus persiskyrimo pakelti, pasiskandino ežere, Arnoldo! Arnoldo! brangiausias Arnoldo! išėik iš to ežero gelmės ir priglausk prie savęs skausmu žūstančią Grynuolę. (Veizėdama į ežerą) Veltui šaukiu; mylimasis neišėina iš ežero, nes mirties retežiai užlaiko jį; be Arnoldo nėra man gyvybės! Tamsu ir liūdna ant svieto. Dvasios akimis regiu Arnolda stovintį ant gražaus Anapylės *) kalno ir pilnu meilės žvilgsniu masinantį prie savęs; einu, jau einu, Arnoldo, prie tavęs, tu meilė širdies mano (Įžengus į luotelį, pamažėl vadydamas irklų į vidurį ežero). O meilės deivė, gražiausioji Milda, kuri pakinkytais karveliais važinėji po svietą, priimk mane į tavo vežimą ir nuvežk prie mylimojo. (Atplaukusi ežero vidurin ir padėjusi irklą) Sudiev jums, tėveliai, kurie savo dukrelei pavydėjote laimės; sudiev tau, mylimoji Ačiute; buk globėja mano ranka daigintų žolelių; sudiev ir tau, graži pasaulė, kuri davei man daug kančios, o mažai laimingų valandėlių. Gilus ežerėli, kaip priėmė Arnoldą, taip priimk ir mane į savo prieglobstį. Deivė Veliona, globėja mirštančių, sergėk mano vėlelę **) (atsisukus į mėnulį) o tu, šviesus mėnužėli, buk liūdytoju, kad mylėdama Arnoldą mirštu. Dievai! būkit man malonus. Arnoldo! mieliausias Arnoldo! prie tavęs einu (iššokus iš luotelio į ežerą skęsta).

Uždanga ant valandėlės nusileidžia parmainymui regyklos.

Po permainos.

Kaip ir pirmoje daly regyklos matosi ežeras, tik jau dienos laiku, luotelio nėra, po medžiu stovi vandenų dievaičiū Audrimpo šešėlis, pavidale milžino; priešais aukuras, aplink apeinamas.

Scena 3.

Meilrodė, Kaimietis ir Kaimietė.

Meilrodė (Už scenos griaudžiai šaukia): Grynuole! Grynuole! Grynuole! atsiliepi, mano blezdingėle. (Išėjus iš girios, verkdamas) Nėra jau nėra baltosios dukrelės, džiaugsmo ir mano šviesybės (Sopulingai) Žmonės inkalbinėjo man, jog Grynuolė išėjo

*) Pagal lietuvų nuomonės, Anapylės kalnas buvo tai palaimintųjų dvasių gyvenimas.

**) Vėle—numirusio žmogaus duša.

(T. b.)

Encyklopedijos reikaluose.

(Užbaiga.)

pagalba ir beveik viskas, prieš spausdinant tomuose, bus paduodama viešai kritikai per laikraštį **Lietuva**.

Beje. Kompiliacijos, pasekiant **Encyclopaedia Britannica, Brockhaus'o** encyklopedijai ir kitas, p. J. Gabrys skaito beverčių dalyku: tos encyklopedijos esą pasenę ir «kasdien vis labyn sęsta».

Ar kompiliacijos, apskritai, yra bevertės, tuščia būtų čia apie tai kalbėti. Paminėtiosios-gi encyklopedijos «vis labyn» nesensta, anaipol, nuolat yra naujinamos. **Encyclopaedia Britannica** tik ką dabar (1910 m. pabaigoj) išėjo nauja vienuoliktąji laida, naujai iš pamatų sutaisyta *). Ji galės būt didelė pagalba, rengiant mūsų encyklopediją.

III. Ar galime leisti didelę encyklopediją?

Paniekindamas kompiliacijinį darbą, p. J. Gabrys mano apie didelę ištiesai originališkai parašytą encyklopediją. Tokios encyklopedijos Lietuvos išleisti, žinoma, išleisti negalės ir apie tokią nei nesvajoją. P-s J. Gabrys, kaipo T. M. D. Liter. Komiteto narys, pranešė, jog didelę ir nekompliuotą encyklopediją rengiasi išleisti Tėv. Myl. Dr-ja. Reikia vienok abejoti, kad panašią encyklopediją kas nors, Lietuvių, ar draugija, ar atskira žmogystė, galėtų išleisti artimesniu laiku. Kliūtis suprantamos—stoka mokslininkų ir ypač stoka didžiųjų kapitalų.

Kad gautume supratimą, kas reikiška šioje gadyneje leisti ištiesai originališką encyklopediją, galime pažūrėt, kaip buvo rengiama ir kiek paėmė pinigų, labartinioji **Encycl. Brit.** laida.

Encyclopaediae Britannicae vienuoliktąją laidą spaudė ir kontroliavo Cambridge'o universiteta. Anglijoj. Nuolatinų redaktorių visai laidai ir pamažėms mokslo šakoms redaguoti buvo 64. Dirbo jie štistus aštuonius metus. Neskaitant redaktorių, **Enc. Brit.** rašė 1.500 įvairiausių žinovų iš visų pasaulio kraštų. Tai yra geras liudijimas, kiekios reikiška žmonių, panorėjus kiekvienai mokslo ir žinijos saka turėti atskiras specialistas.

Ir kiek atsieina?

Encycl. Britannica išmokėjo:

redaktoriams ir rašytojams	\$815.000
už žemlap. ir iliust. darymą	\$62.400
už raidžių statymą ir plates	\$245.000
kanceliarijos išlaidoms	\$60.000

Viso labo \$1.182.400.

Tokiū būdu vienas **Enc. Brit.** tomas išneša 40 su viršum tūkstančių dolerių. (**Enc. Brit.** 11-ji laida turi 28 tomus ir indexą), arba vienas puslapis apie 1.000 dolerių. Vien už parašymą ir suredagavimą kiekvieno žodžio išėjo po 2 su viršum centu. (**Enc. Brit.** turi 40 milijonų su viršum žodžių).

Jeigu dabar tas pačias kainas pritaikytume prie P. M. D. manomos leisti (kaip p. J. Gabrys tvirtina) dešimties ar dvylikos tomų originališkosios encyklopedijos, tai turėtume maž-daug \$400,000—beveik pusę milijono dolerių ir beveik visą milijoną rublių.

Bet, padėkim, lietuvių encyklopedijos leidimą galėtume kaip-nors pigesniu padaryti. Už žodžio parašymą ir suredagavimą mokėtume ne du centu (o ir tai kaina, sulyginamai, žema: anglų laikraščiai už paprasto geresnio laikraštinio straipsnio žodį moka po 5, 10 ir daugiau centų), bet du syk mažiau, t. y. po 1 centą. Tad, sutilpus į 10 tomų maž-daug aštuoniems milijonams žodžių, reiktų už raštus išmokėti 80.000 dolerių. Leiskim dar, kad lietuviai mokslininkai dėl pasišventimo rašys dykai (o tai visgi negalimas dalykas), tąsyk, skaitant, jog lietuvių bus surašyta keturi tomai, svetimiams liks dar šeši ir už juos reiks išmokėti 54.000 dolerių.

Raidžių statymas ir plates labai pigiau negalės atsieit. Bet, leiskim, kad mēs tai atliksim per-pus pigiau: už tomo sustatymą ir plates nemokėsime aštuonių su viršum tūkstančių dolerių, kaip **Enc. Brit.**, bet tik 4.000 dolerių,—taigi už 10 tomų išpuls 40.000 dolerių.

Žemlapius ir iliustracijas p. J. Gabrys gaunąs pasiskolinti. Bet juk originališkai encyklopedijai seni žemlapiai ir senos iliustracijos taip jau netinka, kaip seni raštai.— Leiskim, kad už žemlapius ir iliustracijas išmokėsime dvyliką kartų mažiau,—taigi išpuls 5.000 dolerių.

Pagaliaus, leiskim, kad kanceliarijos išlaidų mēs turėsime net 60 kartų mažiau, negu jų turėjo **Enc. Brit.**—taigi reiks išmokėti 1.000 dolerių.

Kiek-gi turime išviso? Nedaug — 100.000 dolerių! Ir tai juk minimum.

Ar tai yra pakeliamas dalykas T. M. Draugijai? Rodos, kad ne. Prie dabartinio Tėv. Myl. Dr-jos budžeto—maž-daug 2.000 dolerių į metus—dešimties tomų panašios encyklopedijos reiktų leisti ištiesus 50 metų. Jeigu T. M. Dr-ja ir nuolat didėtų ir pa-

*) Pirmoji **Encycl. Brit.** laida 3 tomai, išėjo dar prieš Francijos revoliuciją, 1768-80 m.— Devinoji laida išėjo 1875-80 m. 25 tomuose šitą laidą 1902 m. perspausdė Londono laikraštis **The Times**, pridėjęs vienuolika -omų priedo. Amerikoje 1905-05 m. tą patį padarė **Werner's**, pridėjęs penkis papildančius tomus.

galiaus atsiektų tų 6.000 dolerių metinio budžeto, apie kokį svajoją p. J. Gabrys (žr. **Atviras laiskas Tėv. Myl.**), tai visgi patektų daugiaus kai 17 metų, kol tokia krūva pinigų susirinktų.

Tėv. Myl. Dr-jai, kaip ir kiekvienai kitai lietuvių draugijai, nelengva būtų išleisti kadir kompiliacijinę bei verstinę (inedant tūlas reikalingas dalis originališkas) dešimties tomų encyklopediją, kokią trijuose tomuose leis p. A. Olševskis. Pagal spėjamo aprokavimo rengiamosios p. Olševskio encyklopedijos vienas tomas atsieis maž-žiausiai 4.000 dolerių. Paėmus tą patį aprokavimą dešimčiai tomų, curėsime 40.000 dolerių

Milijonieriams ši skaitlinė, žinoma, gali išrodyti maža, bet mēs neturime nei milijonierių, nei milijonais vartančių draugijų. Tokia nėra ir Tėvynės Mylėtojų Draugija. Taigi p-o J. Gabrio jau dabar garsinamoji T. M. Dr-jos encyklopedija gali būt tik kolima tos draugijos svajonė. Taip tai supranta ir rimtesni dr-jos vedėjai.

O kol kokios svajonės įsikunys, norintiems ir gantiems dirbti jau yra darbo.

Kl. Jurgelionis.

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Radastėlė. Vaikiniai ir merginos sustoja į ratą ir susikabina rankomis. Į rato vidurį pastato sėdytę ir ten ineina vienas vaikas ar mergina. Dabar visi stovintys rate susikabinę už rankų eina aplinkui ir dainuoja:

«Tu radasta, radastėlė, ko čia vaikštinėjai, Žiuri šian, žiuri ten—ko čia jieškinėjai? Imk tu sau linksmą draugą sodinkis ant kelių, Pasodinus pamyluok, pamylavus pabučiuok.

O tu sau eik šalin, o aš viena liksiu, O tu sau eik šalin, o aš viena liksiu.»

Pastaba. Jei viduryje sėdi vaikas, tai dainuoja: «Tu bijune, bijunėli ir t. t.»— Kuomet rate eilami dainodami taria žodžius: «Imk tu sau linksną draugą (ę), tai viduryj esantis linktelėjęs galvą ma, jei mergina—vaikiną, jei vaikas—merginą, ir pasisodina ant sėdynės. Kuomet dainuojantys arija žodžius — «pamyluok... pabučiuok» — tai sėlintieji taip ir daro — myluojasi, bučiuojasi. Kuomet dainuojantys sako: «O tu sau eik šalin etc.», ai tas arba ta, kuri paėmė «sau už draugę» pavaro tuo sėdynės ir pats arba pati viena atsisėda. Pavartytis eina į ratą prie visų ir dainuoja draug su visais vėl tuos pačius žodžius; o jau naujoji «radastėlė» arba «bijunėlis» vėl jieško kito (s) sau draugo (ės). Ir taip žaidžia iki nepabosta. Tik visuomet radastėlė ima sau už «draugą», «bijunėlį», o «bijunėlis» «radastėlę».

P. Maželis.

(«Liet. Ukin.»)

Jovaras.

Dvieju draugu pasikalbėjimas.

(Užbaiga.)

— Tai pagal tavo išvedimą jokios kovos negali būti prieš gamtą.

— Turi būti kova, tik ne prieš gamtą, o už gamtą ir jos įstatymus. Mēs prieš gamtą nei dulkės nestovime; gamta neapmąstomai didi ir galinga, prieš ją kovot — negalimas daiktas. Kiekvienas žus kas užsimanys prieš ją kovoti... Aš tik tuos gamtos vergais vadinu, kurie prieš gamtą kovoja, nes ji savo priešams neatleidžia, išrisimo neduoda, bet meta į saltą ir tamsų kalėjimą — liudnumą ir tolei kankina kolei jos įstatymų nepildo.

— Aš manau,— pildyti gamtos įstatymus, tai vadinasi sekti paskui kiekvieną žemiausį kūno geismą ir niekuo nebesiskirti nuo gyvulio.

— Klysti, drauge; visiškai manęs nesupranti. Pildymas gamtos įstatymų,— atsitolinimas nuo to viso, kas žema ir nedora. Gamta turi savo tiesas ir savo kelius, kurie vadinasi evoliucija; evoliucijos keliu gamtoje viskas gerinasi, auga, plėtojasi ir kaskartą vis augštesnį ir augštesnį laipsnį pasiekia. Žmogus, kaipo užkariautojas visos žemės, ingijo tokias aplinkybes, kuriose begyvendamas nuo savo užkariautųjų gyvulių įvairiomis dvasios ypatybėmis atsiskyrė ir kiek-ne-kiek pažengė toliau; bet toli gražu dar nepasiekė to tikslo, prie kurio gamta žmonių veda. Bet tas žmogus-užkariautojas neturi grįžti atgal ir brist į tuos sielos purvus, iš kurių jau yra kartą išbrides, bet tur eiti toliau ir toliau į augštesnes meilės gražybes, į kurias gamta stumia, ir klausyti jos inkvėpto jausmo ir paliepinų. Vienok dar negalima sakyti, kad visi žmonės nuo gyvulių toli atsiskyrę; dar yra daug žmonių, kurie to gam-

tos evoliucijos laipsnio nepasiekė, ant kurio gyvūliai stovi. Tik ten yra dorybė ir augštas pakilimas, kur gamtos įstatymai pildomi, o gyvuliai kur-tai stipriau prie tų įstatymų prisirišę. Ar matei gyvūlį girtuoklį, tabokų, arba savo širdies jausmus ir dorą už auksą ir supelėjusius žemės turtais pardavinėjantį?... Kad atidengtum paslapties uždangą, tai visą bjaurumą žmonių gyvenimo pamatytum; tada suprastum, kad tas, kas gyvuliška, tai dar nėra nuodėmė. Sulygink žmonių gyvenimą su laukinių paukščių: kaip jie puikiai gyvena! Žmonės dar ilgai nepasiekia tokio meilės ir dorybės laipsnio. Paukščiai gamtos įstatymus šventai pildo; ir kokie jie gražūs, kaip linksmi gieda savo numylėtoms pataitėms. O žmonės... žmonės... prieš gamtos tiesas bekovodami į gyvūs šešėlius pavirto...

— Draugas taip išaugštini gyvulius, bet aš nuo išlavintų panelių esu girdėjęs, kad yra meilė «virš gamtiška» ir «ideališka», kurią ir tu pirm valandėlės minėjai. Ar-gi nereikia kovoti prieš gyvuliškai gamtišką meilę? Ar-gi nereikia stengtis pasiekti «ideališkos-viršgamtiškos» meilės augštybių,— meilės, kuri jokio sąryšio su šiąja žemiškąja nuodėminga meile neturi?

— Sunkius man staiti klausimus. Apie tokius dalykus, aš manau, kiek galvų tiek nuomonių; bet aš atsakysiu, kaip aš suprantu. «Viršgamtiškos» meilės nėra ir būti negali. «Viršgamtiški» tik tie, kurie iškrypę iš gamtiškų kelių,— kurie nebėtu ir jokio džiaugsmo gyvenimo, jokios malonios ypatybės. «Viršgamtiško» manyo klaida veda prie beprotystės, supuvimo ir išnykimo... «Viršgamtiška meilė» — tai protligės vaisius; ją tik gamtos nepažįstantieji galėjo išsaprotyti ir kaip į kokią šventybę intikėti. Iš kur-gi gamtoje gali atsirast kas-nors «viršgamtiška»? Yra meilė gamtiškai-ideališka, tik ne «viršgamtiška». Gamta evoliucijoje, keliu, viską begerindama, ir žmogaus jausmų neužmiršo; užtai-gi ir meilė kas-kartą gerinasi ir kiek vieną kartą pasiekia augštesnius meilės laipsnius. Tos aplinkybės, kuriose žmogus auga, daro ant jo savišką intekmę; ir kaip nevienodose aplinkybėse žmonės auga, taip nevienodi atsiranda jų įvairumai: vieni vienuose, kiti kituose dalykuose augščiau stovi; vieni esti gražūs, iškalbingi, prie visų prilygstą ir save moką augštai pastatyti, o antri ne gražūs, nors ir išmintingi; tretieji gi jausmingi ir nuo širdies, sąžiniškai viską darantys. Gamta vieniam vieną kokį-nors talentą duoda, o kitiems kitą; ir ne vieno per daug neapdovanoja. Tas kas yra gavęs nuo gamtos augštus meilės jausmus, ar tai turi manyti, kad tie jausmai paėina iš kokių ten «viršgamtiškų augštybių»?... Kas taip mano — klysta... Viskas kas yra, yra iš gamtos; užtai-gi turį vadinti tik gamtišku (naturališku). Kiekvienas gyvas su tvėrimas turi jausmus, savo ypatingus judėjimus, meilę ir tikslą knoplačiausiai išsiplatinti ir kuo augščiau pakelti tolimesnę savo gentkartę pasaulėje, taigi tasai jų tikslas ir stengimasis daugintis ir būna visų gyvų daiktų idealizmas. Juk kiekvienas gyvūnas ir augmuo turi savo priešus; ir idant padaryti tolimesnę savo gentkartę laimingesne ir stipresne kovoje su tais savo priešais, privalo vesti dorą gyvenimą; užtai-gi kiekvienas augmuo ir gyvūnas, kurio žmogaus ranka dar nesugadino, stengiasi gyventi kuodoriausiai, neperžengti gamtos įstatymų; per dorybę stengiasi pasiekti savo gyvenimo idealą. Užtai-gi ne tik pas žmones yra ideališka meilė, bet ji yra ir pas augmenis, pas laukinius gyvulius ir visur, visoje gamtoje. Dorybė gražinažvėriams plaukus, paukščiams inkvepia skambančias giesmes, augmenų žiedams duoda kvapą ir puikias varsas. Paukštis, kuris per dorą pasiekia meilę, linksmiausias, giedojimą, vadinasi ideališku; jo meilė nepaprasta, bet ideališka; jo jausmai puikūs, ir jis savo pataitę myl už kitas prakilniau, ideališkai. Augmenų žiedai taip-gi turi išskirtinas ypatingas gražybes, kurios irgi galima pavadinti ideališkomis. Bet ar galima kokį-nors paukštį, ar augmens žiedą pavadinti «viršgamtišku»?... Ar gali būti paukščio, arba augmens meilė «viršgamtiška»? Ne, jų meilė yra tik ideališkai-gamtiška. Taipat ir pas žmogų gal išaugti augščiau ir prakilniausi meilės jausmai; bet ta meilė niekada negali vadintis «viršgamtiška». Ideališkoji meilė — yra augščiausiam laipsnyje gamtos meilė.

— O kagi draugas pasakytum apie gamtiškai-gyvulišką meilę?

— Gyvuliškos meilės nėra, yra tik viena gamtos meilė, kuri apima pasaulių pasaules, kurios rambežiū dar niekas nepasiekė; tos didžiosios meilės dalelytės-kibirkstėlės gyvena gyvūnuose ir augaluose; vienur jų yra daugiau, kitur mažiau. Žmonės kurie bekovodami tarpe sunkių gyvenimo aplinkybių išvystė savo organizmą iki augščiausio laipsnio turi meilę daug prakilnesnę, negu mažiau išlavinti gyvūnai.

— Ar-gi jau ir nebūtų žemiškos, nuodėmingos meilės?

— Žinoma nėra. Kas yra nuodėmė, tas jau ne-

begali būti jokia meilė. Nuodėmė—tai peržengimas gamtos įstatymų,— tai liga, iš kurios reikia gydytis. Žemiškoji meilė, tai ta pati gamtos meilė, kurią visai gali pavadinti,— gyvuliška, žmoniška, gamtiška, ideališka, šventa, dvasiška ir taip toliau; tik ne «viršgamtiška».

— Ar-gi jau ir nesi, draugas, girdėjęs tokios žemiškos meilės, kurią už auksą, už puikius rūbus ir užskanų duonos kąsnį pardavinėja?

— Tokios meilės nėra gamtoje. Savęs už turtus pasidavimas tai visuomenės liga, tai žmoniškos supuvimas, o ne meilė. Meilė, nei už auksą kalnus parsiduoda, nei už gardumynus aukojasi; ji gali atsiduoti tik antrai, ją mylinčiai širdžiai už meilę.

— Tai aš manau, kad tokia meilė, kuri tik už meilę atsiduotų būtų nežemiška, ne gamtiška, bet viršgamtiška. Ar-gi nežinai, kad pirma apsidavimo vyrai ir moters, kurie tikta gamtišką meilę teturi, vis žiūri, kad apsidavę su dalimis ir su turtais?

— Čia taipgi žmoniškos liga ir susigadinimas, o ne gamtiškoji meilė. Jeigu man netiki, tai prisijūreki į paukščių gyvenimą ir iš jų imk pavyzdį. Ar-gi paukščiai «viršgamtiškai» mylisi? Juk jie vienas kitam aukoja meilę už meilę. Užtai man keista atrodo daugumos žmonių nuomonė apie meilę, kurie sugedimą, ligą ir supuvimą vadina gamtiška meile, o tą, kas tikrai gamtiška, vadina «viršgamtiška», kokia tai nežinomy, visagalinę dvasių inkvepta.

— Nežinau, ką gero gamta su savo meile gali žmogui duoti... Ji neturi jokios sielą apsalindančios ramybės...

— Žinok, drauge, kad gamta viską turi. «Nei akis regėjo, nei ausis girdėjo, nei išmintis žmogaus suprasti gali» ką gamta priėngė tiems, kurie jos įstatymus pildo. Viskas, kas yra gražiausia, augščiausia ir prakilniausia yra iš gamtos.

— O kagi tau gamta priėngė? Nors ją ir myli, bet vistiek kentį ir esi nelaimingas.

— Gamta priėngė, tikta žmonių susigadinimas ir visuomenės iš gamtos takų iškrypimas nuo manęs viską atėmė...

— O ar turi viltį dar ką-nors nuo gamtos gauti?

— Turiu. Jeigu atsirast tokia miela gamtiška mergina, kuri tikrai mane suprastų, ir jei nors dalis ideališkosios mūsų visuomenės mane supras, tai tą viską, ką žmonės nuo manęs atėmė, gamta sugražys.

— Aš nors tavo draugas, bet tavęs nesuprantu... Ir manau, kad jokia šios pilkos žemės mergina ir joks idealistas tavęs nesupras...

— Nesupranti... Nesupras... Istikro, koks aš nelaimingas... Ar-gi tik beprotis mane suprastų?... Bet, tikiu į gamtos galybes ir tikiu, kad atrasiu tokią ypata, kuri mano sielą supras.— Sudiėv drauge!

Dar jo draugas jam kaž-ką sakė, o jis jau tylėjo. Ranką padavęs į duris nusisuko ir išeidamas kaž-ką šluostė nuo savo liūdno veido...

9. IV. 1909 m.

Iš velionio Jono Sutkaus albumo.

DAILI NAKTIS.

(Liuosas vertimas iš Goethe).

Jau apleidau tą bakužę,
Kur meilužės plak' širdis,
Tamsią palyčiu giružę,—
Puoš ją vasaros naktis:
Zefirs kálbin medį, krūmus,
Mėnuo slapstos po šakas,
Maknot's beržas, kaip bijūnas
Sklaisto kvėpiančias smalkas.

O, kaip man ramu ir miela
Vygėj' vasaros nakties;
O, kaip laimina ji sielą,
Stygą drebiną širdies...
Siūlo nektarą saldžiausią!...

— Tau, Dangau, naktų tokių
Duočiau begales, Mieliausia,—
Man suteikt nors vieną jų!...

Hamburgas 28. XI. 05.

SVARBUS APSKELBIMAS.

Turiu spaudon parengę ir jieškau išleidėjo šiems rankraščiams:

1) **Už tikėjimą, carą ir tėvynę.** Turinti apie 50 pusk. Labai graži apysaka, kaip viens lietuvis išėjo į kariuomenę, kaip jį ten vyresnieji mokindami daužė, kaip jis sukėlė kareivius prieš vyresnybę ir visoki jo prietiekiai kareivijoje. Toje apysakoje visas kareivio gyvenimas, vargai ir skausmai kaip ant delno išdėti

2) **Bonkos pasakojimai.** Bus apie 100 pusk., labai gražūs pasakojimai pačios bonkos, kaip ji tapo nulieta, kaip degtinė pripilta, kaip karčiamoje

ant stalo stovėjo ir matė, kaip žmonės girtuokliauja; kaip ji buvo puiknuose restoranuose ir matė kaip ponai-turtuoliai girtuokliauja ir t.t. Aiškiai išdėstytos girtuoklybės nedorumai ir jos blogos, žmones žudančios pasekmės.

3) **Laisvė ir kitos gražios apysakėlės.** Tai yra parinktos geresnės apysakėlės iš geresniųjų svetimų tautų autorių. Tą kningelę paskaitys kiekvienas su didžiu domumu ir nauda atliekamame nuo darbo laike, nes čia sutraukta tokios prakilnios mintis, kurios ne bile kur mėtosi.

Norintieji išleisti ir su manim susižinoti, lai kreipasi į «Vienybės Lietuvnikų» redakciją.

K. Brukllys.

NAUJI RAŠTAI.

Kalendorius 1911, J. J. Paukštis & Co. 120—124 Grand str., Brooklyn, N. Y. Pusk. XXVIII+128.

Kiek teko iškiolei girdėti, šiemet amerikiečių leidėjai nebeišleido nei vieno kalendoriaus knigos pavidale, išimant viršų minėtąjį, kurį išleido J. J. Paukštis. Kalendoriai pas lietuvius visgi tebėra svarbum leidimu, nes mes neturime nei kitokių informacijų rankvedžių nei almanachų, tokius kaip va turi vokiečiai ir anglai. Norėdamas žmogus susijiešot žinelių apie atsitikimų datas, apie sventes, apie mėnulių ir metlaikių permainas ir t. t., kur gi daugiau kreipsis, jei ne į kalendorių. Retas yra, kuris per metus nedirsteli po daugelį sykių į tą vienintelį pas lietuvius informacijų šaltinį. Iš to tai atžvilgio viršų minėtas kalendorius savo užduočia gerai atsako.

Bet svarbiausi šito kalendoriaus dalis — tai rinkinys dailių straipsnelių. Straipsnelių apie orą surinkta ženkla, kaip galima be barometro pažinti būsimą oro permainą. p. L. N. platoku rašteliu **Senovės lietuvių tikyba trumpai, bet puikiai supažindina** skaitytoją su lietuvių mythologiškais ir religiškais papročiais. Toliau eina straipsnelis **Sokratas**, kur trumpai nupiešiama apie šitą didelį senovės graikų filosofą, iš kurio sakoma daugelį ir Kristus pasiėmė į tvėrimą krikščionių mokslą. Taspats autorius J. E. rašo vėl trumpą charakteristiką kito didelio historijoje žmogaus Mohameto (Muamedas). Indėta čia dar vienas Žemaitės paveikslėlis **Dėl pirkinijų**. Paskui eina du biografiški skiecai apie mūsų liaudies numylėtus rašytojus: **Pranciškų Vaičaitį ir Povilą Višinskį** (su fotografijomis). Toliau labai geras mūsų kaimiečių pamokinimui straipsnelis **Girtuoklybės amaras**. Vėlgį labai tinkamas į kalendorių straipsnelis **Kelionės į šiaurę** — dabar, kada visuomenė užsiinteresavo šiaurės poliūsu. Kita didesnė dalis kalendoriaus pavesta praktiškiems reikalams: žemdirbystės mokyklos, bandymų laukeliai, apie dirbtines trąšas, trumpos žinios apie arklus, sviesto dirbimas, kooperacija, apsigynimas nuo limpančių ligų, informacijos apie lietuvių draugijas ir laikraščių ligų, adresai, ir tt. ir tt. Kiti straipsniai pusėtinai ilgi. Suvirš dešėtkas įvairių eilučių, žinomo mūsų poeto Jovaro ir kitų. Beto suskaitėm kalendoriuje apie 20 suviršum paveikslėlių ir iliustracijų prie teksto ir šiaip jau.

Žodžiu sakant tai yra kalendorius, kurio negėda lietuviui pas save ant stalo laikyti.

Šv. Tėvo Popežiaus Pijaus X Naujai sutaisytos Kauniškiei Šv. Kazimiero Draugijai dvasiškos mylistos ir atlaidai. Kaune. 1907. Pusk. 14.

Šitas pamfletas nors išleistas dar 1907 m., bet mes jį gavom tik dabar, priedu prie «Rygos Garso». Čia yra nurodoma, kaip lengva gauti visuotinus ir mažesnius nuodėmių atleidimus — reikia tik įsirašyti į «Šv. Kazimiero Draugiją» ir mokėti tam tikrą mokestį, iš kurios spaudinasi katalikiški raštai. Priklausantiems į minėtą draugiją popežius suteikia atlaidus, per tam tikrą nuo kardinolo Cretoni laiską, kuris šiame pamflete latiniškame ir lietuviškame tekste atspausdinta.

Kad popežius suteikė «Šv. Kaz. Dr.-jai» atlaidus, tai nieko nėra stebėtino, nes ji savo programoje turi katalikystės platinimą. Vienok ši draugija savo vardą labai nužemino, išleidusi čielą eilę nevaisi tikusių pamfletų, kurie nieko bendro neturi nei su dora nei su krikščionių idealais. Negražiai paminėtini yra šie pamfletai: «Atsargiai su ugnimi t. y. su knygomis», «Ar bus geriausias, kad socialistas gaus viršų», «Kruvina revoliucija ar ramus kulturos darbas», «Kas kaltas: chuliganai ar socialistas?» ir kiti. Čia autoriai griebėsi politikon be jokių protingų išvedimų, tiesiog su rėksmais į pirmiečių abazą, kuomi iš vienos pusės inkiršino pirmiečius, iš antros — suklaidino kaimiečius. Kas kita yra draugijos leidžiamas žurnalas «Draugija», kuris nors klerikaliskas, bet atsižymi teisingumu ir švarumu. Ir jeigu «Š. K. Dr.» paliautų nevykusių pamfletų «biznį», o visas spēkas sudėtų ant žurnalo «Draugija», tai ji istikro būtų verta ir popežiaus atlaidų ir patrauktų prie savęs pirmiečių lietuvių inteligentų sympatiją.

Edwardas Stojetas

Aa reikia darbininkui užssiimti sportu?

(Iš «Kalendarz Robotniczy».)

Šito klausimo iškiolei dar nedrįso niekas nagrinėti. Buvo sakoma, kad darbininkui sportu draugijos yra kenksmingos, nes girdi atitraukia juos nuo užsiėmimo savo klasiniais reikalais. Bet laikas parodė, kad šitokia nuomonė neteko savo pamatų. Pirma, negu atsakysim ant šito klausimo, ar darbininkas privalo užssiimti sportu, pabandysim aiškiai apibūdinti šio žodžio prasmę.

Jeigu sportas reiškia įsimylėjimą į veiklumą, jeigu rankiojimas krasos ženkleliu, arklių lenktynės, šaudymas karvelių, pagaliaus fotografavimas reikštų sportą, tai mes tokį sportą aplenkisim. Iš to išeina, kad anglų žodžio «sport» negalima išversti ant «žaislo». Greičiau bus, kad šitokio žaislo prasmė paimta bus nuo senovės graikų, kurie: «nusi-vilkdavo plosčius, ištepėdavo sąnarius alyva, o dievaitis Apollo galinga ranka mėtydavo špižiniu lanku net į padanges.»

Nėra tas sportu, kada žmogus, nusidurbęs vienuodu užsiėmimu, griebiasi ko-nors naujo, kas jo gyvenimui suteikia laikais šiokią-tokią permainą. Mums ytin einasi apie tokios rūšies sportą, kuris žmogų sustiprina dvasiškai ir fiziškai, kuris užgėdina sielą ir išplėtoja žmogaus pobūdį. Šitaip suprastas sportas yra, kaip ir dailė, labai brangus lavinimosi įnagis. Jeigu tad pripažinsime, kad šitokios rūšies sportas išvysto užsitikėjimą savimi, suteikia drasą ir tamprumą, tai sunku suprasti, kodėl darbininkai negalėtų sportu užssiimti.

Jeigu mes sportą imsime, kaip judėjimą, reikalaujantį fiziškų ir dvasiškų spēkų dėlei jų pačių dilesnio išplėtojimo, tai veikiai suprasime skirtumą tarpe sporto ir žaislo. Paprastas žaislas nereikalauja jokių didesnių spēkų, o tankiai jame nėra nei veiklaus judėjimo. Jeigu, paveizdan, mes sportaui lošiamo į kojų sviedinį (football), tai mus lžingina ne pavėikimas priešingos partijos, bet proga, kad gauname gerai pasimankštinti save.

Šiuose laikuose yra labai padalintas darbas į rūšis, prie kurių darbininkas tampa pririštu ir nuolatos jis stovi prie vienodo, nuobodaus darbo. Šitas labai kenksmingai atsiliepia ant žmogaus sveikatos. Iš to atžvilgio sportas duoda progą darbininkui atsi-kvėpti, atsinaujinti ir išplėtoti tas savo ypatybes, kurias fabriku gyvenimas nualina. Čia sportas yra kaip ir kokia atsvara. Todėl jisai perstoja būti žaislu, o liekasi svarbum kultūros veikėju.

(Užbaiga bus).

Dar pratėsiamė dovanu laiką.

Daug geriau būna laikraščio išleistuvei laikyties syki ištarto žodžio, kaip tai yra įvesta paprotys į dideles amerikoniškas firmas, kurios paskyrę koki-am nors dalykui datą, neatsitrukia nuo jos anei ant jos. Pas amerikonus tas lengva išpildyti, nes jie žmonės yra labai punktuoliški. Firmos uždavinius žmonės geriau supranta negu mūsų vienuočiai. Pas mus tas nėra galima. Daug sykių buvo bandyta tokia mada įvesti, bet kiekvieną syki negalima buvo dalaiykėti. Tam pavyzdys yra ir su mūsų pirmiaus apribotais laikais, sulig kurių užsirašę «Vienybė Lietuvnikų» gauna teisę apturėti mūsų paskirtas dovanas: **Atlasą ir Pažvelgus Atgal** kningas.. Tais laikais labai daugelis senųjų skaitytojų ir naujų pasiskubė sau su laiku užsiprenumeruoti laikraštį su išlygomis gauti dovanas. Bet kiekvienam laikui baigianties kasdien ateina šimtai laiškų maždaug su šitokiais iškalbėjimais: «Kam Tams-tos taip biznieriški? Kam paskiriat tokius «strict» laikus? Mano prunnerata baigiasi dar vasary, o aš jau priverstas būnu dabar mokėti! Leiskit ilgiau, kiek kas nori.» Kiti vėl dagirdė apie mūsų duodamas dovanas kaip tik užsibaigus laikui, pri-siunčia tik \$2, ir apgailistauja, kad jis «nebesuspė-jo» užsirašyti su dovanomis. Treti vėl tiesiog pra-šosi, kad: ar negalima būtų laikas pratėsti, iki jie apsigyvens naujose vietose. Ketvirtieji—iki gaus dar-bą; penktieji iki pereis šventės, iki atsiims skolas, iki... ir tt. Mūsų agentai ir «V. L.» platintojai vėl šaukia, kad dovanų laikas būtų pratėstas visiems me-tams, nes kiti iš jų išsirengė į tolesnes valstijas ir miestus ant poros ir daugiau mėnesių, rinkdami skai-tytojus.

Suspirti šitokių aplinkybių ir nenorėdami, kad mus vienuočiai dėl laiko trumpumo nenustotų ir dovanų ir turėtų progą ant išleistuvės «biznierišku-mo» rugoti, mes nusprendėme dovanų laiką prailginti kad ir ne ant ilgo laiko, bet visgi ant ilgesnio—butent iki 10 d. vasario, kada bus išleistas **Vienybės Lietuvnikų jubilėjinis numeris**.

Tokiu būdu mes manome teisingai pasielgę su mūsų vienuočiais, kuriems dar liekasi proga per at-einančias tris savaites ingyti ant ilgesnio laiko laik-raštį ir dvijen didelės vertės kningas dovanai—**Geo-grafišką Atlasą ir sociologišką apysaką Pažvelgus Atgal**.

"PUIKIAUSIĄ RODĄ"

Kokią galima duot kiekvienam nuo kosulio, nuo uždegimo plaučių, nuo sustingimo sąnarių, nuo nubėgimo kraujo, yra: išsijunk ir naudok vaistus ką pagelbėjo kitiems", rašo ponis Katarina Komenda, Box 317, Everson, Pa. Mano vaikas turėjo didelį kosulį, mėginau visokių vaistų, bet be pasekmės. Tad pabandyčiau ir daviau jam

SEVEROS BALSAMA PLAUCZIAMS

Jo pasekmės buvo stebėtinios. Trumpu laiku kosulys suvisai pranyko. Taip pat mūsų kaimynas negalėjo perkęst didelio kosulio ir plaučių ligos — pakol nepatariau jam imti tąjį balsamą. Į tris dienas kosulys perėjo. Man užklausus apie jo sveikatą atsakė:

„Tik gailiuosi, kad nedasizinojau pirmiau apie taip didelės vertės gyduoles.“

Dvejo didumo: 25 ir 50c.

Viršų paveikslėlis parodo Severos Balsamą Plaučiams. Rasi kiekvienoje aptiekoje. Tėmyki, kad reikalaujant gautum tik „Severos“; visi kiti tik nudavimas. Reikalauki Severos Kalendoriaus 1911 metams. Nieko nelėšuoja.

GREITUOS IR NETIKETUOSE

atsitikimuose

Šlubavimo, diegimo ir skausmo didelio karščio, traukimo gyslių, sustingimo

Tuojaus naudoki

Severos Alieju Szv. Gothardo

50 centų bonkutė.

Niekas negali pervirszyt

Severos Gyvasties Balsama

Prie abelno nusilpnėjimo, ypatoms silpnoms, paugusiems, motinų svargusių, mergaičių išbalusių, mažakraujų ir išsirsusių, prie nežlebėjimo ir užkietėjimo.

75 centai bonkutė.

Daktaro Patarimas Dovanai.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Dovanos! Dideles Dovanos!

Kas užsirašys „Vienybę Lietuvnišką“ tiesiai iš redakcijos:

2ms metams \$4.50c.	
Gaus dovanas „Atlasą“ vertės	\$2.00
„Pažvelgus atgal“ vertės	\$1.00
Tris kalendoriai vertės	50
2 metams \$4.00.	
Gaus „Atlasą“ vertės	\$2.00
Tris kalendorius vertės	50
2 metams \$3.75c.	
Gaus „Pažvelgus atgal“ vertės	\$1.00
Tris kalendorius vertės	50
1 metams \$3.50.	
Gaus „Atlasą“ vertės	\$2.00
„Pažvelgus atgal“ vertės	\$1.00
Tris kalendorius vertės	50
1 metams \$3.00.	
Gaus „Atlasą“ vertės	\$2.00
Tris kalendorius vertės	50
1 metams \$2.50.	
Gaus „Pažvelgus atgal“ vertės	\$1.00
Tris kalendorius vertės	50

Pasiskubinkite ir vienas kitą paraginkite, o nepraleiskite šios puikios progos, nes tik iki Naujų metų bus duodamos šios puikios dovanos ir Jubilėjinis Num. laikraščio, kurį išleisime 10 d. Vasario 1911 m., ir tik pirmutinis bus lietuvių laikraštijoje, iš priežasties 25 metų sukaktuvių mūsų laikraščio gyvavimo.

Atkreipkite atydtį visi ir praneškite savo draugams, o jie jums bus labai dėkingi už šį pranešimą.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephonas: Greenpoint 8.

Daktaras

A. Szlupite-Jankaukiene.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

NAUJOS DOVANOS.

Apdarau kningas vieno dolerio vertės dovanai. Puikiausių kningų doleio vertės dovanai. Popieriaus laišams rašyt į visas svieto dalis dovanai 2 doleri.

Kas prisijus 2 dol. už «Vienybę Lietuvnišką» ant visų metų, gaus augšiau minėtų dovanų, pasiskyręs vieną s trijų.

A. J. Naunčikas,
443 W. 52-nd Str.,
New York, N. Y. (8)

TIK UŽ \$3 PER 40 DIENŲ.

1. Biblija tai esti visas Šventas Raštas seno ir naujo testamento į lietuvišką kalbą perstatyta ir išnaujo perveizeta, latiniškomis raidėmis, Berline 1908. Pusk. 848 ir 279. Viso 1127 pus. Drutais skuros aparais. Kaina \$3.

2. Lietuviškos gražiausios pasakos. Pusk. 170. Kaina 50c.

3. Naujos ir gražios dainos, naujai sutaisytos su puikiais gaidomis. Pusk. 160. Kaina 50c.

4. Žodynas greičiausiai pamokintojas angliškos kalbos. 35c.

5. Visuomenė, mėnesinis laikraštis, išleina Vilniuje, kningos formoje. Kaina ant 3 mėn. 65c.

Viso bus \$5.00.
Kas paims visas kartu minėtas kningas, atiduosiu už \$3. Tik per 40 dienų.

K. J. Intas,
P. O. Box 1724,
New York, N. Y. (4)

PITSTON, PA.

Cia visi perka šifkortes, siunčia pinigų ir padaro daviernastis. Aukšnius dzeigorelius ir žiedus, siuvas masinas, drukarnėles, bankas, visokius sidabrinus ir aukšnius daiktus.

G. J. JESZMANT
120 N. Main st., Pittston, Pa.

Didžiausis ir gražiausias pasaulėje teatras

HIPPODROME

ant 6 Ave. ir 43-44 st., New York

Lošia: „Tarptantiškas Lenktynes“, „Niagaros Balletas“, „Žemės Viduriuose“ ir 12 aktų cirkaus.

Kasdien po pietų 2 v. ir vakarais nuo 8. Geriausios sedynes \$1.

NAUDOKITES ISZ GEROS PROGOS!

(\$110,000,000 (šimtas dešimtis milijonų dolerių) paskirta dėl iškaskimo kanalo, kurs bus dešimtis mylių ilgio ir penkios pločio, ir traukais visu East New Yorko pakraščiu, kurs vadinasi Jamaica Bay, tarp Rockaway ir East New York, bus tai didžiausia prieplauka (portas) kariškiems ir tavoriniams Suvienytų Valstijų ir visų viešpatysčių laivams. Tą lindija nutarimas 13 d. Lapkričio 1909, komisijos *The Canal Terminal Board City of New York*, ir pripažinta per kongresą 10 d. Vasario, 1910, Washington, D. C. Plianai buvo patilpe visuose laikraščiuose New Yorko. Tai-gi dabar da galima pirkti gana pigiai lotus no \$450.00 iki \$750.00. Galima žinoti visiems kad ta vieta bus didele biznio vieta, kaip tai: įvairiausi štorai, hoteliai, ir tt., tai žemė turi pakilti į gana ankštą kainą. No eleveiterio tik 4 bliokai už 5c į visas dalis miesto galima davyžiuoti. Kreipkitės pas vietinius asabiškai ar per laiškus su visokiomis informacijomis.

Mūsų Brančiaus Offisai ir reprezentantai:

V. J. Šlakys ir J. A. Žemaitis,
119 E. Centre st. Shenandoah Pa.

J. G. Alenskas, 80 Garnet Lane
Wilkes-Barre, Pa.

M. Valentinavičė, 1831 N. Main
Ave., Scranton, Pa.

MARTUS REALTY CO.,
120-124 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Telephone, 2427 Greenpoint.

Labai smagu skaityt „Baltramiejaus naktis!“

Šitoj knygoj atrasi daugiau juokų, ne kaip 10 juokinguose laikraščiuose per 10 metų; daugiau patiekos, ne kaip išgeriant 10 bakų alaus, daugiau gerų rodų, ne kaip visose senmergių, gyvanašių ir davatkų leistruose ir daugiau smagus pakutenimo, negu por Ruggpjutę ant šalynės šieno-vakare KLIERIKŲ su merginoms ir t. t.

Jei neturi dar tos knygos, tai nelauk nė mėnesio, nė dienos, bet tuojaus pasiųsk 75 cent., o apturėsi, adresuojant:

J. Naujokas, 120 Grand St., Brooklyn N. Y.

Apturėjęs tą knygą, tuojaus gerai ir smagiai atsisėsk ir ją skaitydamas turėsi daugiau džiaugsmo ir gerų laikų, negu kad butum radęs 75 dol., ir daugiau karščio, negu davatka su jagamastėliu klebonijoje, išgėrus 10 galionų degtinės. Ji vyrams ir moterims žingėdi.

Lietuvy, mokinkis fotografiju amato.

Dabar geriausia proga, nes išmokinsiu dykai. Platesniu žiniu klauskite per
⇒ laišką arba pats atekite. ⇐

Jos. Shukis

20 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

New Telephone 1070 R.

DIDELĖ KRAUTUVĖ

visokio tavoro, kaip tai: laikrodžių, laikrodėlių, leniugėlių, visokių žiedų dytato aukso, šliubinių ir šiaip nešiot merginoms ir vaikinams, spilkų, arzonikų, britvų, maldaknygių ir svietišku knygų, škaplierių, rožančių, kryželių, abrozų, visokių paveikslėlių ir t. t. Biblija lietuviškomis raidėmis \$3.00.

Popieros gramatoms rašymui dideliu pasirinkime, tuzinas 25c., 5 tuzinai \$1.00, už 1000 \$6.00.

Trajanaka partraukta iš Vokietijos, parduoda baksukas 25ct., svaras \$1.25 su priuautimu.

Magiškos kaziros parsiduoda už \$3.00. Ir šiaip visokių tavorų agentams duoda su dideliu nuosimėniu.

Lietuviai ir ietuvaitės, visi draugai ir pažystami reikala mlonėki kreiptis pas savo tautietį, o busi užganėdinti. Adresas:

V. Vaidelis,
112 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Gera Proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatau, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du geru laikraščiu už prieinamą kainą:

Visiems, kas užsirašys tiesiog pas mus „Laisvąją Mintį“ ir prisijus mums \$3.00, siuntinėsimė par ištitus metus „LAISVAJĄ MINTĮ“ ir kaip priedą „LIETUVĄ“ ir gi par metus, kuriedu laikraščiu, atskirai užsirašant, apsieina \$4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresas:

„LAISVOJI MINTIS“
1401 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas

120-124 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.

Ofisas

224 E. Main Street.
PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTIMAS.

Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siųsti pinigus į krajų savo giminems arba pažjstamiems — siųsk juos per mūsų offisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigų siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

ŠIFKORTES.

Čia galima gaut šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkorėjų prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia ir tikietus ant geležinkelių galima gauti iš New Yorko į pietines ir yakarines valstijas.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaip tai: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŲ.

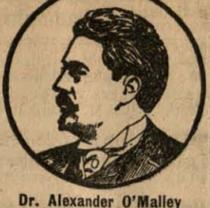
Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip-pat ir maldų knygas.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

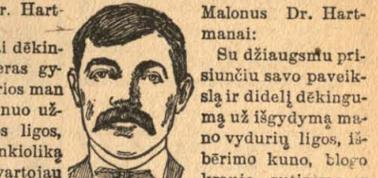
J. J. Paukštis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliskos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00.
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15 c.
Naujas Budas mokintis rašyti be mokinio..... 10 c.
Aritmetika mokiniams rokundy, su paveikslais (apdaryta)..... 35 c.
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

RUPTURA
Chroniškos kraujo ir nervų ligos gydymas.
Mano Budas - Išgydytas ant visados be operacijos.
Aš noriu susisiekti su kožu žmogum, kurs turi rupturą. Aš noriu išaiškinti jiems mano gydymo budą. Aš turėjau darbą su ruptura ir gydžiau ją per dvidešimt metų, ir esu išgydęs pilnai tukstančius žmonių, kurie turėjo rupturą. Toks milžiniškas patyrimas padarė mane pirmu Rupturos Specialistu, o ne ten kokiu praktikantu.
Atsimink Aš esu išradėju greito ir be skaudėjimo budo gydymo Rupturos, ir mano didelė praktika ir jos geras vaistas padarė daug pasekėjų. Jeigu impulsai į jų rankas vaistas nebus atsakantis.
Dr. Alexander O'Malley
Didžiausias Rupturos Specialistas

D. HARTMANN
KVIEČIA PAS SAVE SERGANČIUS SAKANT:
kurie tik sergate, tai ateikit ar parašykite pas mane, aš pagelbėsiu! nes esu senas daktaras, pažįstu ligas ir žinau kokie vaistai geriau pagelbsti VYRAMS IR MOTERIMS; todėl, kad aš daug sergančių perleidžiu ir turiu didelį pasisekimą, geresnį ne kaip koks kitas New Yorko daktaras. Aš esu pasiekmingai išgydyti taip kaip aš darau; ir pačių gydytųjų paveikslai ir žodžiai dėkingumo liudija:
Tegul bus pagarbintas, Jėzus Kristus!
Širdingai dėkavoju Dr. Hartmanui už išgydymą ligos skaudėjimo po krutinio, sunkaus kvėpavimo, širdies ligos, nes nors kiti neįstengė išgydyti, o Najorko Šarlatano Institutas tik sunkiai uždirbtus mano pinigus viljo; bet Dr. Hartmanas, kad išgydė, tad jam ir dėkingas; tai prisunčiu paveikslą, kad į laikraštį parašyti. ANT. JUŠKELIS, P. O. box 2, DU BOIS, Pa.

Širdingai dėkavoju Dr. Hartmanui už išgydymą ligos skaudėjimo po krutinio, sunkaus kvėpavimo, širdies ligos, nes nors kiti neįstengė išgydyti, o Najorko Šarlatano Institutas tik sunkiai uždirbtus mano pinigus viljo; bet Dr. Hartmanas, kad išgydė, tad jam ir dėkingas; tai prisunčiu paveikslą, kad į laikraštį parašyti. ANT. JUŠKELIS, P. O. box 2, DU BOIS, Pa.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka.
Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre Pa., kasdien.
138 S Washington Ave. Scranton, Pa.
Pareidėjais ir Ktv. nuo 6 iki 7 vak.
Užsimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoje ir Lietuvoje.

PRISIPILDYMO LIGA.
Mano sistema gydymo prisipildymo ir rektališkos ligos užtikrina jums greitą ir visotinį išgydymą. Ar nenaudoju peilį ar kokią kitą barbarišką budą prie Rektališkų ligų.
LIGOS VYRU.
Aš noriu, kad kožnas žmogus turėdamas Išsiveržimą, Necystą Kraują, Slobnumą, Mažą Rnergiją, Kraujo ir Inkstų ar kokią kitą ligą parašytų ar pašnekėtų su manim. RASYK jeigu negali ateiti. Visa korespondencija bus užlaikyta slaptai beje ir atsakymai siųsti čyстам konverte. Rašyk ir atsiskų 2c stampą ant knygutės apie Rupturą, Visokiais Prispildymais ir Rektališkais Ligas, o męs siųsim ją dykai ant bent kokio adreso.

Dr. H. A. Medoff Ph.
149-151 Metropolitan Ave. BROOKLYN, N. Y.
Akių specialistas.
Aks ekzaminuojame dovana per Rusėjo mėnesį.
Ofiso valandos nuo 3-5, 7-8 popiet.

Dr. Alexander O'Malley
158 SO. WASHINGTON ST., WILKES-BARRE, PA.
Kur lietuviškai susikalbama ir susirašoma.

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius VISOKIŲ ABROŽŲ.
—Darbą— atlieku puikiai už prieinamą prekę.
Kogeriausia darau naujas skripkas ir taisau.
G. BENSON,
328 Bedford ave. BROOKLYN, N. Y.
(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st., du bloki nuo Grand st.)
Galerija atidara nuo 8 ryte iki 6 val. vakare. Utarninkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Tele: 1049 Williamsburg
A. ŽUKAUCKAS,
80 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Kriauciška Dirbtuvė.
Siuvu naujus siutus ant orderio, kokio kas reikalauja, pataisau ir suprosinu. Visi kreipkitės pas manę, nes niekur nerasite tokios vietos kad taip pigiai ir gerai kas padarytu kaip aš padarau.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.
Laikau agentūrą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigus į visas vietas dailis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau HOTEL Chas. Adams, George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Antanas Staszauckas.
Laikaupniktoje vietoje Salluną, užlaikan skaudžius gėrimus ir kvėpantius Cigarus. Lietuvis nepamirskite atsilankyti pas savo videntantį No. 2Cor. Nesbitt ir B EAST PLYMOUTH PA.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milišausko
Visada šaltas alus, skani Arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvėpanti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiuojantys, nepamirskite šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Čia viršuj kalba žmonės, kuriems aš pagelbėjau, taip ir Tau skaitytojau galiu padaryti kaip ir kitiems.
SERGEKIS nuo New Yorko didžiausio numouko „Instituto“, kuris garsina mirusį daktarą su rabino „Jermuška“ ant galvos, kaip gyvą daktarą ir buk gydąs ligonius. Tas židelis jau šeši metai kaip numiręs ir todėl negali sergančių gydyti. Tą numirėlį reklamuoja, buk jis parašęs knygelę „Vadovą į ligą“ (žinoma, ir į kišenių), tai ir neteisybė. Ta knygelė išpėrėta daug vėliaus po smerties ano rabino, kuri apart iš kitų, paskutinė dalis išvogta, perspaudinta iš kunigo Geručio knygos „Sveikata“. Kas vagia, tas ir meluoja; tai melagiams negalima tikėti!
Kad sergi, tai aš esu daktaras, ir vietoje kur kitur, kreipkis prie manęs, aš duosiu vaistus nuo bile ligos ir pamokinimus kaip vartoti ant sveikatos. Ateik ar parašyk pas mane prigimtoj kalboj.
RAŠANT ADRESUOK MAN:

DR. F. HARTMANN, 231 East 14 Str., NEW YORK CITY, N. Y.
OFISO VALANDOS: kasdien nuo 11 iki 5 po piet. Nedėliomis 10 iki 1 p. p. Vakaraus Panedėlyj ir Pėtnyčioj nuo 7 iki 8.

Jeigu esi sužeistas
anglių kasyklose, ant geležinkelio, arba fabrike atsičauk pas mus. Jeigu turi prova už sužeidymą, o pats negali apdirbti savo reikalų provoj, męs tau pagelbėsime. Daugelis žmonių tapo sužeisti ir neišmąndami kaip vartoti savo reikalą praleido viską dovana, o pats pasilieka ubagais ant amžių. Męs užsimam tokiais darbais: patarnavom daugeliam žmonių, patarnausim ir tau. Roda suteikiam dovana subeidymų reikaluose. Rašydami įdekit 2c markę dėl atsakymo. Per laišką kreipdamiesi, asrašykite visą atsitikimą: kaip sužeide ir per kokią prižadast, kokiam mėnesį ir dieną, kokioj vietoj, ir teip toliau.
Claim Adjusting & Investing Co., Room 1023, 132 Nassau St., New York, N. Y. Tel. 4743 Beekman.

Nepamirskit Tautiško Namol!
Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpių cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.
TAI LIETUVIŲ UŽEIGA. Razutis & Dixon
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint.

PRETELAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažu.
Rinkit lietuviškus, už 25 gamsi dovanti bonkų deginties.
H. B. ROSENON, BROOKLYN, N. Y.
317-319 Grand St., Telephone, 1128 Wamburgh

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS — pas — Jona Kulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTY CIGARAI.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampus Wytke ave.)

Tel. 3123 Orchard
Dr. EYA KATZMAN, Dentiste, 208 E. Broadway, New York, N. Y.
Ofiso Valandos: Sereodomis 9r.-8 v., Nedėliomis 9 iš rito iki 3 po piet; Petnyčiomis uždaritas.
Cia kalbama maskoliškai ir vokiškai.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos PIRTYS
274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.) BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"
Su vienu buteliu Pain Expelerio Galit askausmu giltine pragingti. Šiems vaistams dėl sutepimo negal joki kiti lygintis. Niekas neduoda teip greito palėnėjimo ir pastovėnčiai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsikusimo, Sudurdimo t. t. Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c
F. AD. RICHTER & CO. 215 Pearl st., New York.
Tėmykit ant Ankerio ženkle apsaugojimo

GAIL & AX NAVY
Is the Best Tobacco
Yra geriausias kaip dėl rukymo taip ir kramtymo. Per 40 metų užimdavo pirmą vietą tarp kitų gatunkų. Pakeliai yra padaryti iš popierio per kurį nei dulks nei šlapumas nepereina. Geriausias cigaretam. Popieros cigaretam dovanos prie kožno pakelio tabako. Kad neapsigautum, tėmyk ant trade-mark ir parašo „Gail & Ax“.
PILNA VOGA
5c.
Parduodamas Visur
The American Tobacco Co. Successors to GAIL & AX

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!
Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N. Y. in SCRANTON, PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galit gauti LAIKRODŽIŲ, LAIKRODŽIŲ, LENCIUGĖLIŲ, PUKIŲ ŽIEDŲ, SPILKŲ, KALČIKŲ, KOMPASŲ, KRYŽIUKŲ. Puikiausiu ARMONIKŲ, SKRIPKŲ, KLERNETŲ, TRUBŲ, KONCERTINŲ ir daugybe visokių muzikališkų instrumentu. Geru BRITVŲ, visokio skyriaus DRUKAVIMUI MAŠINUKIŲ, ALBUMŲ FOTOGRAFIJOMS, GUMINŲ LITARŲ, ISTORIŠKŲ ir MALDA-KNYGIŲ, visokiu gražiŲ POPIERŲ gromatomas rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinku konvertais TUZINA už 25c., 5 tuz. - \$1.00, Perkupčiams 1.000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, družai apdaryta, su prisimu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiusdami tikrą savo adresą ir už 5c. markę gausit jį su 456 paveikslais ir 1.000 naudingų daigtu. Aš gvarantuojau, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordėlius išsiunčiu greitai ir visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai galit gauti pirkta tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordėliais ir visokiais pirkniais kreipties šiuo adresu: **M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.**

Tik ant trumpo laiko proga gauti 1 doleri dovanu knygom!
Kiekvienas, kuris tik per mano užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiu prikabinus, prisunčiant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion pamiaštų laikraščių: t. y. „KOVĄ“, „LIEPŲVĄ“, „VIENYBĖ LIETUVNIKŲ“ ar „LAISVĄJĄ MINTĮ“ per istitus metus: teip-pat gaus dovana garsiąją knygą „BALTRAMIEJAUS NAKTIS“, versta iš francuų kalbos, kurios kaina 75 c. ir dar „GRAMATIKA (MOKYTOJŲ)“, iš kurios išmoks angliską KALBĄ, taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams vistek 2 dol. kaštuoja, jei užsirašys iš rėdytės, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas knygas. Kaip tik prisiųs 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai diržintųsi ir lietuviai, kaip ir svetimtaučiai turėtų gramatiką, išmokyti angliską kalbą.
J. Naujokas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
„The Junzio“—„Raišta“ dar galima gauti, prisunčiant VIENA DOLERĮ

KING KOAL
45¢
STRIPPED TOBACCO
45¢
DOVANAI
25 c. vertes pypke su kiekvienu svaru užkandžio boxalije.
Tėmykite kad jusų pypkė butu stempuota „KING KOAL“ nepriimkite kitokios.
PARSIDUODA VISOSE KRAUTUVESE.
THE AMERICAN TOBACCO Co.

THE LACKAWANNA
Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškų laivų. Nebrauniai perdavinėja bagažą ir perveža pasażierius.
The Road of Anthracite
(Kietųjų auginių kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatini ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: **George A. Cullen, General Passenger Agent,** 90 West Street, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi Arielka, elius, visokis vynas, kvėpanti cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselijų. Nepamirskit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

DOVANAI!

KREIPKITE KIEKVIENAM ATSIKIMU SU UŽSITIKĖJIMU, O APTURĖSITĖ UŽGANĖDINANTI ATSAKYMA DOVANAI!

IŠKIRPK ŠI LAPĄ TEIPGI, IR ATSAKYK ANT UŽKLAUSIMŲ.

Ar yra kokia liga Jūsų genkatėje? ...
 Kaip senai sergate? ...
 Kiek turit metų? ...
 Ar patiko kada nors kokias nelaimas? ...
 Ar stovis ligos eina blogyn? ...
 Ar jaučiate save nuvargintu? ...
 Ar skubai nusigąsta? ...
 Ar skauda galvą ir kurioje vietoje? ...
 Ar turit kraujo užplaukymą galvoje ir kaip tankei? ...
 Ar jaučiate kokį užimą ausise? ...
 Ar akis ne skauda? ...
 Ar rodo prieš akis margumai? ...
 Ar liežuvis yra baltumais apdengtas? ...
 Ar tankei turite spjautyti? ...
 Ar spjauunate su krauju ir kaip tankei? ...
 Ar gerklė uždegta ir sutinis? ...
 Ar atjaučiate kuteginimą gerklėje? ...
 Ar viduriai reguliariškai cysinasi? ...
 Ar malimas vidurių yra atsakantis? ...
 Ar atjaučiate sunkumą po valgiu? ...
 Ar nupulate sverime? ...
 Ar turėjot kada karštiligę? ...
 Ar turėjot kada venerišką (lytišką) ligą? ...
 Aprašykite apie ją? ...
 Ar turite išberimus ant kuno? ...
 Kuriose vietose? ...
 Ar kankina užkietėjimai vidurių? ...
 Ar linkęs prie skubans persišaldymo? ...
 Ar turite plančių ligą? ...
 Ar kosite ir kada? ...
 Ar atjaučiate smarkų skausmą krutyne? ...
 Kurioje vietoje? ...
 Ar jaučiate kryžinę skaudėjimą? ...
 Ar skauda šonuose? ...
 Kokias yra skaudėjimas? ...
 Ar rankos, kojos ir kitos dalys kuno sutinę? ...
 Ar atjaučiate kada šaltį? ...
 Ar jaučiate viduriniame organizme skausmus? ...
 Kurioje vietoje? ...
 Ar turite norą valgyti (apetitą)? ...
 Ar valgot reguliariškai? ...
 Ar valgot daug mėsos? ...
 Ar gerete daug arbatos ir kavos? ...
 Ar vartojate daug svaiginančių gerymų? ...
 Ar rūkote ir kaip tankei? ...
 Ar daug miegate? ...
 Ar atmintis bloga? ...
 Ar kankinat save jaunystos klaidinamais? ...
 Ar jaučiate skausmus lytiškose dalise? ...
 Ar turite baltus tokiėjimus? ...
 Ar turite gumbą ligą? ...
 Nuo kokios ligos? ...

Delko kentėjimose tylitel! Tukstančiai Tautiečių apturėjo sveikata ir savo jegas, nes jie nori ir su užsikitejimu man atsivadė. Delto tikėkite manim! Atsilankykite skubei, arba rašykite Lietuviškai, reikalaudami patarimo Jūsų kentėjimose, kol dar nėra per vėlu. Jūsų slapybė, bus mano slapybė, nes noriu vien tik Jums pagelbėti, per tai kreipkitės prie manęs kiekvienam reikalau dar šiandien, o aš suteiksiu atsakymą naudinga Dovanai!

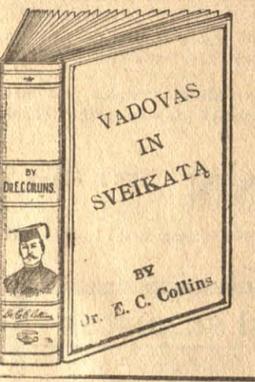

Dr. E. C. COLLINS.

Isteigėjas didžiausio Amerikoje Instituto The Collins New York Medical Institute.

Iskirpkite Ši Lapą

Gerbiamas Daktare, Collins N. Y. Medical Institute, 140 W. 34th St. N. Y. Siunčiu Tamstai atsakymą ant užklausimų ir meldžiu teisingai ir skubei man prašyti, kas yra su mano sveikata? Ar Tamsta galite mane išgydyti, ar gal liga mano yra jau ne išgydoma? Meldžiu Tamstos prisistūti man Dovanai, nusprendymą apie kentėjimus mano, Vardas ir pavardė, Adresas.

KNYGA TA APSAUGOJE

Jūsų SVEIKATA. Yra tai didžiausia knyga, kokia kada nors liko išleista. Yra drukuota Lietuviškoje kalboje ir paaiškina Jums, kokių būdų sveikata užlaikyti, o ištikus ligai, kaip sveikata skubiau atgauti. Skaitykit knygas ir kitų daktarų, o patys suprassite skirtumą. Prisiųskite 10 c. markėmis apmokėjimui pasiuntymo lėšų, o apturėsite tą knygą Dovanai!

Skubinkit delto pasiteirauti apie savo sveikatą, kreipdamiesi ypatingai, ar per laiška prie Dro S. E. Hyndman, Viriausio Medikališko Direktoriaus,

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE
 140 W. 34th Street - New York City.
 Ofiso valandos: Ikiomis dienomis nuo 10 v. ryte, iki 5 v. po pietų. Nedėlidniais ir šventadieniais nuo 10 v. ryte, iki 1 v. pietų. Utarninkais ir penktomis nuo 7 iki 8 v. vakare.

Gydau tikslai vyrus.

Speciališkas ir užsedintas vyrų ligas.

AR ESI APIMTAS KOKIOS SPECIALIŠKOS LIGOS, kurią nenori gydytis pas šeimynos daktarą? Kraujo užnuodijimą, pučkus, skaudėjimus burnoje, gerklėje ir ant liežuvio. Ar tavo plaukai puola? Ar kvapas atsiuoda? Ar skauda dantis ar smegenis? Ar turi galvos skaudėjimą, ar didesnius arba mažesnius skaudėjimus kitose kuno dalise. Aš gvarantuojų išgydymų šiuose dalykuose. Vandentekį jaunystės klaidas, uždegimus, susisukimą ar sbrinkimą gyslių privatiškų dalių, nustojimą tvirtumo. Ar esi peržengęs tiesas sveikatos ir gamtos? Ar silpni pečiai? Ar nuvargęs! Ar esi apimtas nepasekmių, kaip tai nerviško nusilpnėjimo ir nustojimo vikrumo? Ar jautiesi silpnas, susikrimtęs ir negali atlikti darbų kaip pirmiau? Atėik pas mane, o aš tau pagelbesiu.

Patarimai ir egzaminavojimai dovanai.

Ofiso valandos: nuo 10 iš ryto iki 4 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare. Nedėlidniais ir šventomis dienomis, nuo 10 valandos ryte iki 1 val. po pietų.
Senas Dr. Geary
 151 W. 23-rd st., New York, N. Y.
 Visi aplikantai dėl gydymo turi pributi ypatingai dėl išekzaminavojimo. Ligos negali but pasekmingai gydomos per laiškus. Nerašykite, bet ATSIKANKYKIT.

"KATALIKAS"

12 PUSLAPIŲ DIDELIO FORMATO ILIUSTRUOTAS SAVAITRAŠTIS.
 Didžiausias savaitinis lietuviškas laikraštis, išeinantis kas Ketvergas mieste Chicago, Ill.
Metams lėsuoja: Amerikoje - \$2.00
Europoje ir kitur - - - \$3.00
Pusei metų: Amerikoje - \$1.00
Europoje ir kitur - - - \$1.50

"Katalike" Skaitytojas atranda daug visokių žinių iš Lietuvos ir iš viso svieto, daug pamokinių, apysakų, pasakaličių ir visko. "Katalikas" statoma mašina "Linotype", taigi raidės visados aiškios, naujos. "Katalikas" bepartuviškas laikraštis. Užsirašantiems "Kataliką" duodama dovanos "Kataliko" spaudos knygomis, o Naujiems Metams kiekvienam Skaitytojui veltui pasiunčiama lietuviškas sieninis Kalendaris.
PASTABA: Kas prisiųs \$4.00, tasai gaus "Kataliką" visiems metams ir aukšnę rasomąją plunksną (fountain pen) vertės \$3. 0.
 Kas prisiųs \$2.50, gaus metams "Kataliką" ir paveikslą Kovos ties Žalginais, Lietuvos žemėlapi ir Sv. Tevo Pijaus paveikslą.

J. M. TANANEVICZE
 3244 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Kirpejai ir siuvejai neturinti pasekmės pramonystėje. Mūsų Kūsininė Knyga supažindins su geresnėmis metodoms darbo, ėmimo miery, pašymo kvormų, kirpimo, statymo drabužių ir padidins jūsų algą. Reikalaudami rašykite.
J. TOPILIS
 739 Manhattan ave., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2702 Greenpoint.
Daktaras Brandšteinas
 Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.
103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.
 Gydo naujaisiu būdu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specialistas prie ligų chroniškų (isenėjusių).
Valandos priemimui ligonių: Isz ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Rusizkai Amerikonizska Linija. Vienatinė be persėdimio linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

Laivu išplaukimas		
Laivai	Iš Liepojaus	Iš New Yorko
Birma	Vasario 21, 1911	Sausio 21, 1911
Russia	Kovo 21, 1911	Vasario 11, 1911
Kursk	Vasario 7, 1911	Vasario 25, 1910

LAIVAKORČIŲ KAINA:

I Roterdamą	I Liepoją	Iš Liepojaus į New Yorką
III Klesas \$31.	\$33.	Trečia klesas \$43.50 ir \$4. Am. taksu
III pagor. klesas \$33.	\$40.	Antra klesas \$57.50
Antra klesas \$43.	\$50.	Pirma klesas \$62.50
Pirma klesas \$50.	\$60.	

Su artėmėmis žiniomis reikia kreiptis prie vyriausių tos linijos atstovų:
A. E. JOHNSON & CO. 27 Broadway, New York.

Prašau atsilankyti, broliai, pas savo! Tikras Lietuviškas
Dziegormeisteris ir Aukšorius.
 Nuo 30 metų tame amate esantis. Taisau pats ir gvarantuojų savo darbą teip laikrodėlių kaip ir sieninių laikrodėlių, krajavų ir amerikoniškų. Teipgi visokių žiedų, spilkų, lenčiugėlių, o labiausiai išdirbu geriausiais šliubinius žiedus, tikro aukso 14 arba 18 k., kokius kas nori ir signatus. Teipgi užlaikau visokių dalykų. Nepamirškite mano adreso.
JOSEPH MITKO
 168 Grand st., Brooklyn, N. Y. kampas Bedford ave.

Geradejyste Visiems sergantiems ir nesveikiems ŽMONĖMS!

Nuo senel uždėtas geradėjų žmonių Philadelphijos Medikal Klinikas išgydymui visokioms ligoms sergantiems.
 Gausybės žmonių, per daktarus kurie yra Klinike, apturėjo sveikata- išsigydė: Philadelphijos žmones nereikalauja papulti kur nors į apgaviku rankas arba menkos vertės daktarpalaičiu; kurie apsimą o negali išgydyti, nes Philadelphijos M. Klinikas visiems pagelbsti kurie čion tik kreipėsi.
 Philadelphijos žmones yra laimingi, turėdami savo miestę tokį garsu geradėjų Klinika, kuris pasekmingai, teisingai, greit ir gerai, kad apsimą, tai kiekvieną sergantį išgydo; todėl, kad čion:
Tik parinkti geriausi daktarai specialistai darbuojasi.
PASARGA: Teisingumas, gerumas užtikrinta visiems; nes šitas Philadelphia Medical Klinikas, yra paties Pensylvanijos Gubernatoriaus užtvirtytas-legalizuotas.

IDANT IR LIETUVIAI ŽINOTŲ, kur atrasti tikra pagelba sveikatai, kaip Philadelphia, Pa., teip iš kitu miestu, tad nutarta pranešti per laikraštį, kad pributi ar atsiųsktu, o visi kurie trokšta apturės sveikata ir visokias rodas lietuviškoj kalboj ir, bus išgydyti nuo: skaudėjimo kaulu, sanariu, stremu, krutinės, pečiu, ranku ir koku. Nesveikumo viduriu ir inkstu, žarnu ligu. Nusilpnėjimo, sunkaus kvėpavimo, nervu, slaptu užsikrėdimu ir nuo išdykimo ligu. Blogus sapnus, kosulio, širdies ir galvos ligu. Teip-pat moterų, skausmingas menesines, gumbo ir visas kitas ligas, kurios tik atsiranda vargimui žmoniui. Gydoma kaip šviežes teip ir užsėnėjusias ligas. Tu ar tavo pažystamas, nepaisė kad tau niekas nepagalbėjo, neatidėliok, bet pribuk ar atsišauk, busi išgydytas, jal dar galutiniai mirties neapimtas. Kam mokėti apgavikams daug kartu po dešimtas doleriu už kvarbuotą vandenį; kad Philadelphia Medical Klinikę sutelks teisingas grynas gyduoles naujaisiu sutalsymo už mažą atnagrydyjimą, išgydys.
KAM SIRGTI, kad gali buti IŠGYDYTAS.
 Atsišauk ant šio adreso visada:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC,
 1117 WALNUT ST., tarp 11 tos ir 12 tos Gatv.
 PHILADELPHIA, PA.

PRIEMIMO ADINOS: nuo 10 iš ryto iki 4 vakare. Utarninkais ir Pėnyčiom nuo Imos iki 9niu vakare. Šventadieniais nuo Imos iki 4tai po piet.
 Vietoje mokėti už didelius apgarsinimus, kurie negydo sergančių; tad Philadelphia Medical Klinikas, moka už chemikalus gyduoles, kurios išgydo sergančius.
DR. ALEKSANDRA BROWNE, Supretend.
 Visi krikščionys, ne žydai.

Nuosavus piniginius užtikrinimas \$100,000.00 padėtas į New York'o valstijos kasą, geriausia lindiya apie žinomą lietuvišką bankinę ir agentinę firmą
HENRY J. SCHNITZER, 141 Washington street New York.

Drąsiai naudokitės šios firmos teisingu patarnavimu; kuomet panorėsite greitai ir sangiai sigyti pinigus ir tėvyne, pigiai ir geriausiai laivais keliantū tēgynėn, be jokiu kėblumų, ką nors iš tėvyne parkviesti, teisingai padirbt visokius rejeintinius ir teismo reikalus, abelnai su visokiais reikalais čion piktės į šią firmą, nes ji to užsitarnavusi.
 Jei kas išimtinai garsinasi su pigia kaina, mislyje konkurencijinės kovos, galite but užtikrinta, jogei tuomet, tokia pat pigia kaina (čienia), arba gal ir da pigesne parduos Tau laivakortę, sena bankinė ir agentinė firma
HENRY J. SCHNITZER, NOTARIJUS
 141 Washington St., NEW YORK.

New Phone 1284 - R.
PUIKUS HOTELIS!
KAZ. MILŠAUSKO.
 Geriausia ūžeiza lietuviams. Salė mitingams ir susirinkimams. Priek tam laikau kraiuočyste. Ste-liuotus siutus dirbu pagal naujaisią madą, už prieinamą prekę. Reikale nepamirškite savo lietuvi Hotelis žemai, o kraiuočyste viršuj.
 243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

Jonas S. Lopatto
 Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvis advokatas pabaigęs Pensylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.
 Ofisas ramuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.
 Office Phone Peoples 37
 Bell 47
 Residence Peoples 1100

VIENINTELIS LIETUVISKAS HOTELIS
J. B. DAINIO.
 Skanus alus, gardi arielka, visoki vynai ir kvepianti cigarai. Vietiniai ir iš apylinkės nepamirškite šios puikios vietos, o busite užganedinti.
36 Oxford Str.
 Kampas Lee Park Ave.
Wilkes-Barre, Penn'a.

ŽMIJEJCZNIK
 RATTLESLAKE LINIMENT
 TOLIAUSIA NUESI.

Geriausias Liuimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STREŅŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.
 Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neįšėkok rodos pas kokius nemokėtus žydėlius ar kryžiokus savo priepoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų gryų ir gydančių vaistų — pas **ALBERTA G. GROBLEVSKI,** Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolų“, o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbtu centu.
 Turime gyduoles nuo visokių li- dų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kugikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai iau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!
 Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį
 Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.
 Adrisuok:
Albertas G. Groblewskis
 Cor. Elm and Main Sts.
 Plymouth, Pa.

Telephone 1235-5
Nik. P. Zelwis
 LIETUVISZKAS GRABORIUS
 Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
 Karietos laidotuviams, veseilios ir krikštynomis.
 Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
 Lietuviai, kreipkitės reikale.

HOTELIS VIN. DAJNIO
 12 W. Main st. Plynoth, Pa.
 Užlaiko visokios arielkos, vynu, skanaus alūo, porterio ir kvepentis cigarai. Salė dėl draugysčių ir šėip susirinkimų.
 Reikale kreipkitės pas savo tautietį **VINČĄ DAJNĮ.**

W. SŁOMINSKA, CHICAGO, ILL.
 679 Milwaukee Avenue.
 Mano Dirbtuve tapo Apdovanota
 POWSZECHNIAWYSTAWA KRAJOWA 1894
DWIEMIS MEDALIAIS
 ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistizką išdirbimą.
KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSALKINIŲ LAZDŲ ir tt.
 Turiu už garbę apreikszi guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wtus augszcziaus pamintėnus dvgtus Pigiausei, Tei'ingiausai ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimama išdirbimais įgijau geriausę praktikę ir dėl to galu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrika.
 su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.